

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ
Την Ίδρυση Επιστημονικών Εταιριών των Ιατρικών Ειδικοτήτων,
Ινστιτούτου Εκπαίδευσης και Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης Επιστημών
Υγείας του ΚΕΣΥ
Την απόκτηση Ιατρικής Ειδικότητας και
Τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση Ιατρών

Το παρόν κείμενο αποτελεί τη τελική εισήγηση προς τον Υπουργό Υγείας, εκτός του 3ου άρθρου, της Επιτροπής Εκπαίδευσης και Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης του ΚΕΣΥ, όπως διαμορφώθηκε ως την 24η Μαρτίου 2011 μετά προεργασία 10 μηνών. Το πλαίσιο αρχών της πρότασης έχει υιοθετηθεί από την ολομέλεια του ΚΕΣΥ της 28ης Μαρτίου 2011.

Στην επιτροπή συμμετείχαν:

Ο Αντιπρόεδρος του ΚΕΣΥ Ιωάννης Δατσέρης, Πυρηνικός Ιατρός- Συντονιστής Διευθυντής ΕΣΥ, ως Πρόεδρος

Οι Ομότιμοι Καθηγητές,

Ηλίας Λαμπίρης, Ορθοπαιδικός, Πανεπιστήμιο Πατρών
Δημήτρης Λουκόπουλος, Παθολόγος, ΕΚΠΑ

Οι Καθηγητές,

Νικόλαος Ντόμπρος, Παθολόγος-Νεφρολόγος, Πρόεδρος Ιατρικής Σχολής ΑΠΘ
Γεώργιος Πετρίκκος, Παθολόγος, ΕΚΠΑ
Παναγιώτης Σελβιαρίδης, , Νευροχειρουργός, ΑΠΘ
Γρηγόριος Κουράκλης, Χειρουργός, ΕΚΠΑ
Παναγιώτης Μέγας, Ορθοπαιδικός, Παν. Πατρών
Λάμπρος Μιχάλης, Καρδιολόγος, Παν. Ιωαννίνων
Χρυσούλα Λεμονίδου, Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ
Αθηνά Καλοκαιρινού, Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ

Οι Αναπληρωτές Καθηγητές

Αναστάσιος Φιλαλήθης, Κοινωνικής Ιατρικής, Αντιπρύτανης Πανεπιστημίου Κρήτης.
Παπαδογεωργάκης Νικόλαος, Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής ΕΚΠΑ

Οι Συντονιστές Διευθυντές ΕΣΥ

Νικόλαος Μπατάκης, Ακτινοδιαγνώστης
Βασίλειος Λαοπόδης, Χειρουργός
Νικόλαος Μαρουδιάς, ΩΡΛ
Σταμάτης Πίνης, Χειρουργός
Γεωργία Μαργαρίτη, Βιοπαθολόγος
Σταματίνα Παγώνη, Παθολόγος
Στέφανος Φούσσας, Καρδιολόγος

Οι Ειδικευόμενοι Ιατροί

Κωνσταντίνος Νικολάου, Παιδιατρικής
Αλέξιος Βασιλείου, ΩΡΛ.

Οι περιλήψεις των εκπαιδευτικών προγραμμάτων των ειδικοτήτων (άρθρο 3) είναι προσωρινές. Οι Καθηγητές Λ. Μιχάλης και Τ. Φιλαλήθης έχουν αναλάβει την ολοκλήρωση της διαβούλευσης με τις Επιστημονικές Εταιρίες.

Η επιτροπή ευχαριστεί τον Πρόεδρο του ΚΕΣΥ Δρ. Ανδρέα Σερέτη για την συναντίληψη και την ενεργό στήριξη στο έργο της.

Άρθρο 1

Ίδρυση Επιστημονικών Εταιριών των Ιατρικών Ειδικοτήτων [ΕΕΙΕ]

Ίδρύονται Επιστημονικές Εταιρίες των Ιατρικών Ειδικοτήτων του Άρθρου 3 του παρόντος Νόμου, με Νομική μορφή που μπορεί να ορίζει την υποχρεωτικότητα εγγραφής των Ιατρών που είναι κάτοχοι του τίτλου και τη δυνατότητα να αποδέχονται δωρεές και χορηγίες.

Σκοπός των [ΕΕΙΕ] είναι η δημιουργία των προϋποθέσεων για την καλύτερη δυνατή ποιότητα των ιατρικών υπηρεσιών προς τους πολίτες μέσω της συμμετοχής τους στην οργάνωση, την παροχή και την αξιολόγηση της εκπαίδευσης για την απόκτηση ιατρικής ειδικότητας, τη συνεχιζόμενη ιατρική εκπαίδευση και την επαγγελματική ανάπτυξη ώστε να επιτυγχάνεται η διαρκής βελτίωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων του ιατρικού δυναμικού.

Οι ΕΕΙΕ χορηγούν το τίτλο της ιατρικής ειδικότητας.

Οι ΕΕΙΕ έχουν ακόμη ως αρμοδιότητες

- Τη δημιουργία κατευθυντήριων οδηγιών και πρωτοκόλλων για κάθε ιατρική πράξη της ειδικότητάς τους
- Την επιμέλεια επιστημονικών εκδόσεων
- Την κατάρτιση και την παρακολούθηση του υγειονομικού χάρτη σε ότι αφορά, περιλαμβανομένων των εισηγήσεων για το συνολικό αριθμό των ειδικευομένων ιατρών και των θέσεων ειδίκευσης σε κάθε ΕΚ.
- Την πρόταση για τη συγκρότηση, την αξιολόγηση και την ενδεχόμενη απένταξη εκπαιδευτικών κέντρων και μονάδων. (Medical Audit και Πιστοποίηση)
- Την εισήγηση για το αναλυτικό πρόγραμμα εκπαίδευσης των ειδικευομένων ιατρών, που εκδίδεται με ΥΑ

Οι ΕΕΙΕ εκφράζουν τη γνώμη τους για κάθε σώμα εκλεκτόρων, κριτών και αξιολογητών της ειδικότητάς τους. Απαιτείται η σύμφωνη γνώμη τους για τα σώματα των εξεταστών απόκτησης τίτλου ειδικότητας.

Οι ΕΕΙΕ έχουν δύο έδρες μια στην Αθήνα και μια στην Θεσσαλονίκη. Διοικούνται από 9μελή Διοικητικά Συμβούλια στα οποία εξασφαλίζεται η ελάχιστη συμμετοχή Πανεπιστημιακών ιατρών, ιατρών του ΕΣΥ και των ελευθέρων επαγγελματιών ιατρών **εκτός Γενικής Ιατρικής**. Η εκλογή των μελών του προεδρείου (Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος, Γενικός Γραμματέας) των ΔΣ είναι άμεση. Στο προεδρείο κατανέμονται οι αρμοδιότητες της εκπαίδευσης ειδικευομένων, της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, της διεθνούς εκπροσώπησης και των εκδόσεων. Οι υποψηφιότητες για θέση του προεδρείου προαπαιτούν ελάχιστα προσόντα ερευνητικής, εκπαιδευτικής και κλινικής εμπειρίας. Η θητεία των ΔΣ είναι τριετής. Οι εκλογές διαδικασίες επιτρέπουν την επιστολική και την ηλεκτρονική ψήφο. Εκλογικά κέντρα λειτουργούν σε κάθε έδρα διοικητικής περιφέρειας.

Η πρώτη εγγραφή γίνεται με τη συμμετοχή στις εκλογές. Ως την πρώτη εκλογή, που προσδιορίζεται για τον Νοέμβριο 2011, τα ΔΣ των σημερινών εταιρειών ορίζονται- εάν το επιθυμούν ως διοικούσες επιτροπές- άλλως αυτές ορίζονται από το πρωτοδικείο.

Εντός 3 μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου εκδίδεται Υπουργική απόφαση (ή Προεδρικό Διάταγμα;) που καθορίζει τα καταστατικά των ΕΕΙΕ και της ΣυνΕ και κάθε άλλο θέμα για την εκλογική διαδικασία.

Οι πρόεδροι των ΕΕΙΕ συγκροτούν τη Σύνοδο των Ιατρικών Ειδικοτήτων.

Η ΣυνΙΕ έχει ως αντικείμενα-αρμοδιότητες

- την έκφραση γνώμης για τη σύσταση νέων ιατρικών ειδικοτήτων και εξειδικεύσεων
- τα διαιτητικά επιστημονικά και εκπαιδευτικά θέματα
- την ιατρική ηθική και δεοντολογία και τον έλεγχο των ιατρικών λαθών
- τη συνολική κατάρτιση και την παρακολούθηση του υγειονομικού χάρτη,όσον αφορά το ιατρικό δυναμικό.
- λειτουργεί ως δευτεροβάθμιο όργανο ενστάσεων για τη συγκρότηση-αξιολόγηση-απένταξη εκπαιδευτικών κέντρων και μονάδων.
- Εκλέγει 3μελές προεδρείο (Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο και Γενικό Γραμματέα) που την εκπροσωπεί στο Ινστιτούτο Εκπαίδευσης και Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης Υγειονομικών Επιστημών.
- Εισηγείται θεματοδότες, εξεταστές και επιτηρητές των εξετάσεων εισαγωγής για εκπαίδευση σε ιατρική ειδικότητα.
- Δημιουργείται γραμματεία της ΣυνΙΕ.
- Οι πόροι της ΣυνΙΕ προέρχονται από το 5% των εσόδων των ΕΕΙΕ που μεταβιβάζεται ετησίως, δωρεές και χορηγίες.

Άρθρο 2

Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαίδευσης και Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης Επιστημών Υγείας του ΚΕΣΥ

Δημιουργείται γραμματεία και υπηρεσία.

Μπορεί να αναθέτει μελέτες και κάθε άλλο έργο σε εξωτερικούς συνεργάτες

Υπάγονται οι αρμοδιότητες:

- Της Επιτροπής Εκπαίδευσης και Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης του ΚΕΣΥ.
- Όλων των επιτροπών του ΚΕΣΥ για αναγνώριση χρόνου ειδίκευσης, εκπαιδευτικών αδειών, αναγνώρισης άλλων επαγγελματιών υγείας, εξειδικεύσεων σε υγειονομικές επιστήμες, νέες βιοιατρικές επιστήμες κλπ
- Της εθνικής επιτροπής ηθικής και ιατρικής δεοντολογίας
- Της επιτροπής του ΕΟΦ για την αναγνώριση επιστημονικών εκδηλώσεων
- Της μοριοδότησης κάθε ιατρικής επιστημονικής εκδήλωσης(κατά UEMS σε συνεργασία με τον ΠΙΣ)
- Της μοριοδότησης κάθε επιστημονικής εκδήλωσης των άλλων επιστημών υγείας με τη συνεργασία των αντιστοίχων φορέων των άλλων επιστημών.
- Η εισήγηση θεμάτων επαγγελματικών δικαιωμάτων των υγειονομικών
- Η έκφραση γνώμης για τον αριθμό εισαγωγής φοιτητών στις υγειονομικές σχολές

Διοικείται από 15 μελές ΔΣ που μετέχουν: (3ΣΙΕ, 2ΠΙΣ, 1 ΟΔΟΜ, 1 ΠΦΣ, 2ΑΕΙ-Ι,1ΑΕΙ-ΟΔ, 1 ΑΕΙ-Φ, 1ΑΕΙ-ΒΙΟΛ, 1ΑΕΙ-ΝΟΣΗΛ, 1ΕΣΔΥ, 1ΥΥΚΑ). Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος από τα μέλη ΣΙΕ ή ΑΕΙ

- Οι πόροι του ΙνσΤΕΣΕΥΕ προέρχονται από το 5% των εσόδων των ΕΕΙΕ που μεταβιβάζεται ετησίως,
- Δωρεές και χορηγίες.
- Το 1% των προϋπολογισμών των συνεδρίων, σεμιναρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων που υποβάλλουν αιτήματα αναγνώρισης και μοριοδότησης. Το 50% του ποσού αυτού μεταβιβάζεται στο ΚΕΣΥ.

Άρθρο 3 **Ιατρικές ειδικότητες**

[Οι περιλήψεις των εκπαιδευτικών προγραμμάτων των ειδικοτήτων που ακολουθούν είναι όπως διαμορφώθηκαν μετά την Διαβούλευση με τις Επιστημονικές Εταιρείες ως 24 Οκτωβρίου 2011.]

A. Οι κάτοχοι πτυχίου Ιατρικών Σχολών της χώρας ή ισότιμων πτυχίων της αλλοδαπής επίσημα αναγνωρισμένων από το Ελληνικό Κράτος δύνανται να εκπαιδευτούν σε μία από τις ακόλουθες ειδικότητες:

1. Αγγειοχειρουργική
2. Αιματολογία
3. Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία
4. Ακτινολογία
5. Αλλεργιολογία
6. Αναισθησιολογία
7. Βιοπαθολογία
8. Γαστρεντερολογία
9. Γενετική
10. Γενική Ιατρική
11. Γναθοπροσωπική και Στοματική Χειρουργική
12. Δερματολογία - Αφροδισιολογία
13. Ενδοκρινολογία - διαβητης-μεταβολισμος
14. Εσωτερική Παθολογία
15. Ιατρική της Εργασίας
16. Ιατροδικαστική
17. Καρδιολογία
18. Κοινωνική Ιατρική-ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ
19. Κυτταρολογία
20. Μαιευτική-Γυναικολογία
21. Νευρολογία
22. Νευροχειρουργική
23. Νεφρολογία
24. Ογκολογική Παθολογία
25. Ορθοπαιδική Χειρουργική και Τραυματολογία
26. Ουρολογία
27. Οφθαλμολογία

- 28. Παθολογική Ανατομική
- 29. Παιδιατρική
- 30. Παιδοψυχιατρική
- 31. Πλαστική Χειρουργική
- 32. Πνευμονολογία - Φυματιολογία
- 33. Πυρηνική Ιατρική
- 34. Ρευματολογία
- 35. Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση
- 36. Χειρουργική
- 37. Χειρουργική Θώρακα
- 38. Χειρουργική Παίδων
- 39. Ψυχιατρική
- 40. Ωτορινολαρυγγολογία

B. Το γνωστικό αντικείμενο και η διάρκεια σπουδών για κάθε ιατρική ειδικότητα καθορίζεται ως εξής:

1. ΑΓΓΕΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ-----ΟΚ -----ΛΕΞΕΙΣ 78-----7 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων ώστε ο ειδικευόμενος αγγειοχειρουργός να είναι σε θέση να διαγιγνώσκει και να θεραπεύει τις αγγειακές νόσους,

Α) Όλων των αρτηριών, πλην της ανιούσας αορτής, του αορτικού τόξου των στεφανιαίων, και εγκεφαλικών αγγείων, Β) του φλεβικού δικτύου και Γ) των λεμφικών αγγείων.

Χρόνος εκπαίδευσης: Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης 7 έτη

Βασικός κορμός

Γενική Χειρουργική: 2 χρόνια

Ειδική εκπαίδευση

Αγγειακή και ενδαγγειακή χειρουργική: 4 χρόνια

Καρδιοχειρουργική: 6 μήνες

Υπέρηχοι Αγγείων: 6 μήνες

2. ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ-----ΟΚ-----ΛΕΞΕΙΣ 199-----ΕΤΗ 6

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων ώστε ο ειδικευόμενος αιματολόγος να έχει τις απαραίτητες γνώσεις για τη διάγνωση, θεραπεία και πρόληψη των διαταραχών του αιμοποιητικού συστήματος, του λεμφικού ιστού και του αιμοστατικού μηχανισμού. Η εκπαίδευση στην Αιματολογία είναι κλινική και εργαστηριακή περιλαμβάνει δε επίσης την απόκτηση στοιχειώδους ερευνητικής εμπειρίας και την εμπέδωση αρχών και κανόνων δεοντολογίας.

Χρόνος εκπαίδευσης: Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης 6 έτη

Βασικός κορμός: Παθολογία 2 έτη

Ειδική εκπαίδευση: 4 έτη

Κλινική Αιματολογία: 2 έτη.

Διαταραχές ερυθρών, λευκών και αιμοπεταλίων, σύνδρομα μυελικής ανεπάρκειας, αιματολογικές νεοπλασίες, κληρονομικές και επίκτητες διαταραχές θρόμβωσης και αιμόστασης, παιδιατρική αιματολογία, συμβουλευτική αιματολογία, μεταμόσχευση αιμοποιητικών κυττάρων (αυτόλογη, αλλογενής με γνώση αξιολόγησης ιστοσυμβατότητας). Στη συγκεκριμένη χρονική περίοδο προσδιορίζεται αντιστοιχία έξι μηνών εργαστηρίου λόγω παράλληλης μελέτης επιχρισμάτων αίματος και μυελού των οστών.

Διαγνωστική Εργαστηριακή Αιματολογία: 18 μήνες.

Μελέτη επιχρισμάτων μυελού και αίματος, τεχνικές εργαστηριακής μελέτης ερυθροκυτταρικών διαταραχών, ανοσοφαινοτυπική τυποποίηση οξειών λευκωματιών και λεμφοϋπερπλαστικών συνδρόμων, κλασική και μοριακή κυτταρογενετική, λοιπές τεχνικές μοριακής βιολογίας, διάγνωση και παρακολούθηση πλασματοκυτταρικών δυσκрасιών, τεχνικές εργαστηριακής μελέτης αιμόστασης και θρομβοφιλίας.

Αιμοδοσία: 6 μήνες.

Βασικές αρχές λειτουργίας, έλεγχος συμβατότητας, ανίχνευση/ταυτοποίηση αυτοαντισωμάτων και αλλοαντισωμάτων έναντι των ερυθροκυττάρων, ενδείξεις μετάγγισης ερυθρών και άλλων παραγώγων αίματος, θεραπευτικές αφαιρέσεις, συλλογή προγονικών αιμοποιητικών κυττάρων αίματος.

3. ΑΚΤΙΝΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ-----ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙ--5 ΕΤΗ----- -139 ΛΕΞΕΙΣ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων ώστε ο ειδικευμένος ακτινοθεραπευτής-ογκολόγος να είναι σε θέση να αντιμετωπίζει τα ακτινοθεραπευτικά προβλήματα που εμφανίζονται κατά την αντιμετώπιση ογκολογικών αρρώστων. Ο ειδικευόμενος στην ακτινοθεραπευτική ογκολογία, πρέπει, κατά προτεραιότητα, να εμπεδώσει την ασφαλή, ακριβή και αποτελεσματική χρήση των ιοντιζουσών ακτινοβολιών και να εξοικειωθεί, σε ικανοποιητικό επίπεδο, με τις σύγχρονες μεθόδους ακτινοθεραπείας, κατά τη ριζική και ανακουφιστική ακτινοθεραπεία αρρώστων με κακοήθη νεοπλασμάτα. Επιπρόσθετα, πρέπει να γνωρίζει και τις εφαρμογές της ιοντιζουσας ακτινοβολίας στην αντιμετώπιση καλοήθων παθήσεων, όπως, ιδίως, αρτηριοφλεβώδεις δυσπλασίες και πρόληψη επαναστένωσης στεφανιαίων αγγείων.

Χρόνος εκπαίδευσης: Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης 5 χρόνια και 6 μήνες
(προτείνουμε να γίνει 5 χρόνια)

Βασικός κορμός: 18 μήνες (Εσωτερική Παθολογία: 6 μήνες, Ογκολογική Παθολογία: 12 μήνες)

Ειδική εκπαίδευση: 48 μήνες **(προτείνουμε 42 μήνες)**

Η ειδική εκπαίδευση κατανέμεται ως ακολούθως

Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία: 36 μήνες

Ακτινολογία: 6 μήνες

(2 τρίμηνα σε αντικείμενα επιλογής του ειδικευμένου προτείνουμε να απαληφθούν)

4. ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ----- ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙ-----5 ΕΤΗ---199 ΛΕΞΕΙΣ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Η ακτινολογία είναι πολυθεματική ειδικότητα και περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων στο βασικό γνωστικό αντικείμενο - κοινό κορμό της Ακτινολογίας ανά σύστημα, ώστε ο ειδικευμένος ακτινολόγος να είναι σε θέση να χρησιμοποιεί τις Ακτίνες - Χ, τους Υπέρηχους, την Υπολογιστική Τομογραφία, τη Μαγνητική Τομογραφία και την Ψηφιακή Αγγειογραφία για διαγνωστικούς σκοπούς και να μπορεί να επεκτείνεται και σε θεραπευτικά πεδία με παρεμβατικές τεχνικές καθοδηγούμενες από τις παραπάνω μεθόδους απεικόνισης.

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 5 χρόνια

Πρώτη περίοδος:

Στα βασικά πεδία της Ακτινολογίας (Ακτινοφυσική, Ακτινοβιολογία, Ακτινοπροστασία και Ακτινοανατομία) και κυκλικά στις τεχνικές εφαρμογής της Ακτινοδιαγνωστικής, της Υπερηχοτομογραφίας, της Υπολογιστικής Τομογραφίας, της Αγγειογραφίας και της Μαγνητικής Τομογραφίας: 12 μήνες

Δεύτερη περίοδος: 36 μήνες

Η εκπαίδευση κατά την δεύτερη περίοδο είναι κυκλική ανά σύστημα και κατανέμεται ως εξής:

Μυοσκελετική Ακτινολογία: 17 εβδομάδες,

Ακτινολογία Θώρακα: 17 εβδομάδες,

Ακτινολογία Πεπτικού: 17 εβδομάδες,

Νευροακτινολογία: 17 εβδομάδες,

Ακτινολογία Ουρογεννητικού Συστήματος: 14 εβδομάδες, Ακτινολογία

Καρδιαγγειακού Συστήματος: 12 εβδομάδες,

Παιδιατρική Ακτινολογία: 12 εβδομάδες,

Ακτινολογία Κεφαλής και τραχήλου: 10 εβδομάδες,

Επεμβατική Ακτινολογία: 8 εβδομάδες,

Ακτινολογία Μαστού: 6 εβδομάδες,

Επείγουσα Ακτινολογία: 8 εβδομάδες

Τρίτη περίοδος: 12 μήνες

Η Τρίτη περίοδος αποτελεί περίοδο πρόσθετης - συμπληρωματικής κυκλικής εκπαίδευσης ανά σύστημα ή σε ένα μόνο σύστημα επιλογής του ειδικευόμενου.

5. ΑΛΛΕΡΓΙΟΛΟΓΙΑ -----ΟΚ -----6 ΕΤΗ-----246 ΛΕΞΕΙΣ

(Αφαίρεση του τίτλου ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ είναι Εξειδίκευση)

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων σε όλους τους τομείς της Αλλεργιολογίας, ώστε να είναι σε θέση να διαγνώσει και να διαφοροδιαγνώσει τα αμιγώς ανοσολογικής φύσεως αλλεργικά νοσήματα και τους «μιμητές» αυτών. Απώτερος σκοπός η ορθολογική και σύγχρονη αντιμετώπιση -διαγνωστικά, θεραπευτικά και προληπτικά - του αλλεργικού ασθενούς και της οικογενείας του, όπου ενδείκνυται. Περιληπτικά περιλαμβάνει εκπαίδευση στην Βασική Ανοσολογία γενικά και ειδικά την εκπαίδευση στην νοσολογία των αλλεργικών νοσημάτων καθώς στην Διάγνωση και θεραπευτική αντιμετώπιση των νοσολογικών οντοτήτων της Αλλεργιολογίας-Κλινικής Ανοσολογίας (άσθμα, πνευμονίτιδες υπερευαίσθησίας, αλλεργική ρινοκολπίτιδα με ή χωρίς επιπεφυκίτιδα, τροφική αλλεργία, αναφυλαξία, κνίδωση-αγγειοοίδημα, ατοπική δερματίτιδα, αλλεργική δερματίτιδα εξ επαφής, φαρμακευτική αλλεργία, πρωτογενή ή επίκτητα νοσήματα του ανοσοποιητικού, αυτοάνοσα νοσήματα και άλλες ανοσολογικές διαταραχές), συμπεριλαμβανομένων και των ανοσοανεπαρκειών με «αλλεργικές ή αλλεργοειδείς εκδηλώσεις. Επίσης εκπαίδευση α) στην Διενέργεια-αξιολόγηση των in vivo [δερματικές δοκιμασίες σε αλλεργιογόνα όλων των τύπων και σε φυσικούς ή άλλους παράγοντες, δοκιμασίες πρόκλησης: ρινικές, βρογχικές, οφθαλμικές, per os και παρεντερικές, δοκιμασία εκπνεόμενου μονοξειδίου αζώτου (eNO)] και των in vitro απαιτούμενων διαγνωστικών δοκιμασιών, β) στην Επιτέλεση- Αξιολόγηση σπιρομετρικού (καμπύλης ροής-όγκου) ελέγχου της αναπνευστικής λειτουργίας και στην Διενέργεια συνεδριών Ειδικής Ανοσοθεραπείας, άλλων τύπων Ανοσορρύθμισης (ΕΦ γ-σφαιρίνη, μονοκλωνικά αντισώματα, κλπ.), *καθώς και Απευαισθητοποίησης σε τροφές, φάρμακα, βιολογικούς παράγοντες ή άλλες ουσίες.*

Χρόνος εκπαίδευσης: 6 έτη

Βασικός κορμός: Παθολογία 24 μήνες

Ειδική εκπαίδευση: 48 μήνες, ήτοι:

- Κλινική Αλλεργιολογία: 36 μήνες Κλινική Αλλεργιολογία σε εκπαιδευτικό Κέντρο νοσοκομείου ενηλίκων
- Κλινικο-Εργαστηριακή Ανοσολογία : 6μήνες ,
- Πνευμονολογία (φυσιολογία της αναπνοής): 3 μήνες
- Δερματολογία: 3 μήνες

6. ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ -----ΟΚ -----140 ΛΕΞΕΙΣ-----5 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων για την ασφαλή χορήγηση αναισθησίας, την περιεγχειρητική φροντίδα για προγραμματισμένες και επείγουσες χειρουργικές και διαγνωστικές επεμβάσεις και για την αντιμετώπιση ασθενών

με οξύ και χρόνιο πόνο, ασθενών με υπερ-επείγοντα προβλήματα καθώς και βαρέως πασχόντων.

Χρόνος εκπαίδευσης:

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης 5 έτη

Βασική Ειδίκευση: 2 έτη,

1^ο έτος:

Γενική Χειρουργική: 9μήνες, Ορθοπαιδική: 3 μήνες

2^ο έτος: ΩΡΛ: 3 μήνες, Ουρολογία: 3 μήνες, Μαιευτική Γυναικολογία: 4 μήνες ,

ΤΕΠ: 2 μήνες

Ανώτερη Ειδίκευση: 3 έτη

3^ο έτος

Παιδοαναισθησία: 4 μήνες,

Νευροαναισθησία: 3 μήνες

στη Γενική Χειρουργική και μετεγχειρητική αναλγησία: 5 μήνες

4^ο έτος

Μονάδα Εντατικής Θεραπείας: 6 μήνες

Μονάδα Χρόνιου Πόνου: 3 μήνες

Γενική Χειρουργική και μετεγχειρητική αναλγησία: 3 μήνες

5^ο έτος

Γενική Χειρουργική και μετεγχειρητική αναλγησία: 3 μήνες

Θωρακοαναισθησία: 3 μήνες,

Καρδιοαναισθησία: 3 μήνες

Χειρουργική των μεγάλων αγγείων: 3μήνες

7. ΒΙΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ-----ΟΚ -----212 ΛΕΞΕΙΣ-----5 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων ούτως ώστε ο ειδικευμένος Βιοπαθολόγος να διαθέτει γνώση και εμπειρία σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα της ειδικότητας της Ιατρικής Βιοπαθολογίας.

Συγκεκριμένα:

1. Συμβουλεύει τους κλινικούς ιατρούς για τη διάγνωση και θεραπεία ασθενών.
2. Επιλέγει, αναπτύσσει και εφαρμόζει τις πλέον ενδεδειγμένες εργαστηριακές εξετάσεις, που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τους ασθενείς.
3. Αναπτύσσει τα εργαστηριακά πρωτόκολλα ανά νόσημα.
4. Ερμηνεύει, αξιολογεί και υπογράφει ως μόνος υπεύθυνος, τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων.
5. Προτείνει στο νοσοκομείο πολιτικές για τον έλεγχο των νοσοκομειακών λοιμώξεων και της αντοχής των μικροοργανισμών στα αντιβιοτικά.

6. Λαμβάνει μέρος στα εκπαιδευτικά προγράμματα των ειδικευομένων και είναι υπεύθυνος για την αξιολόγηση των γνώσεων και των ικανοτήτων τους χρησιμοποιώντας τις αναφορές στο βιβλιάριο εκπαίδευσης των ειδικευομένων (logbook).
7. Συνεργάζεται και παρέχει υπηρεσίες σε Εθνικούς Επιστημονικούς Οργανισμούς Επιτήρησης καθώς και σε Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας.
8. Αναλαμβάνει προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης σε θέματα Ιατρικής Βιοπαθολογίας.
9. Ως Διευθυντής του Εργαστηρίου αναλαμβάνει τις διοικητικές και επικοινωνιακές αρμοδιότητες, που απαιτούνται, εφαρμόζοντας κανόνες ποιότητας σωστής εργαστηριακής πρακτικής αλλά και βιοασφάλειας.

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 5 έτη

Βασικός κορμός εκπαίδευσης: Παθολογία 12 μήνες

Ειδική εκπαίδευση:

Μικροβιολογία: 18 μήνες

Ανοσολογία: 6 μήνες

Ιατρική Βιοχημεία: 12 μήνες

Εργαστηριακή Αιματολογία – Αιμοδοσία: 12 μήνες (Αιματολογικό: 9 μήνες και Αιμοδοσία 3 τρεις μήνες)

8. ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΑ-----ΟΚ-----227 ΛΕΞΕΙΣ-----6 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει την απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων και ικανοτήτων ώστε ο ειδικευμένος γαστρεντερολόγος να είναι σε θέση να διαγιγνώσκει και να αντιμετωπίζει τα συνήθη αλλά και σπανιότερα νοσήματα του γαστρεντερικού σωλήνα, του ήπατος, των χοληφόρων αγγείων και του παγκρέατος, χρόνια και επείγοντα.

Θα πρέπει να είναι αυτόνομος στην εκτέλεση των βασικών ενδοσκοπικών πράξεων, δηλαδή οισοφαγογαστροδωδεκαδακτυλοσκοπήσεων, ολικών κολοσκοπήσεων (με ειλεοσκόπηση), ορθοσιγμοειδοσκοπήσεων, πρωκτοσκοπήσεων, διαγνωστικών και επεμβατικών / θεραπευτικών που περιλαμβάνουν τη λήψη βιοψιακού - κυτταρολογικού υλικού για εξέταση, τεχνικές ενδοσκοπικής αιμόστασης, τεχνικές αντιμετώπισης καλοήθων ή κακοήθων στενώσεων του πεπτικού και εκτομή πολυπόδων.

Θα πρέπει επίσης να είναι αυτόνομος ή τουλάχιστον εξοικειωμένος με το κατά το δυνατόν μεγαλύτερο μέρος από το ευρύ φάσμα του γνωστικού αντικειμένου της ειδικότητας που περιλαμβάνει:

τη χορήγηση καταστολής και αναλγησίας στην ενδοσκόπηση, τις ενδοσκοπήσεις πεπτικού με ασύρματη κάψουλα, τη διαγνωστική και επεμβατική / θεραπευτική

παλίνδρομη χολαγγειοπαγκρεατογραφία (ERCP), την εκτέλεση υπερηχογραφήματων, κοιλιακών ή / και ενδοσκοπικών, των οργάνων που αφορούν την ειδικότητα (γαστρεντερικός σωλήνας, ήπαρ, χοληφόρα αγγεία, πάγκρεας), τη βιοψία ήπατος, διαδερμική (τυφλή ή υπό υπερηχοτομογραφική καθοδήγηση) ή διασφαγιτιδική, την ελαστογραφία (fibrosca) ήπατος, τις δοκιμασίες αναπνοής (Breath tests), τη κινητικότητα του πεπτικού (pHμετρία, μανομετρία, αντιστασιομετρία), τις θεραπευτικές τεχνικές με χρήση ραδιοσυχνοτήτων/Laser/APC, την ογκολογία του πεπτικού, την διατροφή και την προχωρημένη ηπατολογία, όπως αυτή των μεταμοσχεύσεων.

Χρόνος εκπαίδευσης:

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης 6 έτη

Βασικός κορμός εκπαίδευσης: Παθολογία 24 μήνες

Ειδική εκπαίδευση: Γαστρεντερολογία: 48 μήνες

9. ΓΕΝΕΤΙΚΗ-----ΟΚ-----237 ΛΕΞΕΙΣ-----5 ΕΤΗ

Περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων ώστε ο ειδικευμένος ιατρός γενετιστής να είναι σε θέση να διαγιγνώσκει κλινικά και εργαστηριακά και να αντιμετωπίζει ασθενείς και οικογένειες με γενετικά νοσήματα, σύνδρομα ή πολυπαραγοντικά νοσήματα, καθώς και να παρέχει γενετική συμβουλευτική, με στόχο την βοήθεια για την σύγχρονη και αποτελεσματική διάγνωση πρόληψη και θεραπεία των γενετικών προβλημάτων.

Χρόνος εκπαίδευσης:

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης 5 έτη

Βασικός κορμός εκπαίδευσης: Παθολογία: 6 μήνες και Παιδιατρική: 6 μήνες

Ειδική εκπαίδευση:

Πρώτος κύκλος

Θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση στην Κλινική Γενετική: 2 χρόνια. Η εκπαίδευση αυτή περιλαμβάνει: Κλινική διερεύνηση, παρακολούθηση και αντιμετώπιση ασθενών και οικογενειών με νοσήματα όλου του φάσματος της γενετικής (τόσο κοινά όσο και σπάνια) - Γενετική παιδιών και εφήβων (με εκπαίδευση στη Δυσμορφολογία και στις Μαθησιακές Διαταραχές) - Γενετική ενηλίκων (περιλαμβανομένων νοσημάτων όψιμης εκδήλωσης) - Γενετική Καρδιαγγειακού συστήματος - Νευρογενετική - Γενετική του καρκίνου - Πληθυσμιακή Γενετική - Μεταβολικά Νοσήματα - Φαρμακογονιδιωματική - Προγεννητική Γενετική (με εκπαίδευση στη Εμβρυολογία και Τερατογόνα) - Γενετική Συμβουλευτική (με ειδική εκπαίδευση για χειρισμό όλων των τύπων γενετικών νοσημάτων και καταστάσεων που απαντάται στην κλινική γενετική πράξη).

Δεύτερος κύκλος

Θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση στην Εργαστηριακή Γενετική: 2 χρόνια. Η εκπαίδευση αυτή περιλαμβάνει: Βασικές αρχές εργαστηριακών διαγνωστικών τεχνικών και μεθοδολογιών - Άσκηση στην εργαστηριακή διάγνωση με τεχνική κατάρτιση και πρακτική άσκηση στην Κυτταρογενετική, Μοριακή Γενετική, Μοριακή

Κυτταρογενετική (καλλιέργεια κυττάρων, τεχνικές γενετικής ανάλυσης, χειρισμός οργάνων, χρήση εποπτικών μέσων, συστήματα πληροφορικής) - Ερμηνεία των αποτελεσμάτων των γενετικών αναλύσεων

10. ΓΕΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ-----ΟΚ-----258 ΛΕΞΕΙΣ-----4 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων ώστε ο ειδικευμένος Γενικός/ Οικογενειακός Ιατρός να είναι σε θέση να διαγιγνώσκει και θεραπεύει όλα τα οξεία και χρόνια νοσήματα και τις αδιαφοροποίητες και ασαφείς νοσολογικές περιπτώσεις που παρουσιάζονται στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (Π.Φ.Υ.), να παρέχει άμεση περίθαλψη στις επείγουσες περιπτώσεις και να παραπέμπει σε άλλες ιατρικές ειδικότητες και υπηρεσίες υγείας της περιπτώσεις, που απαιτούν εξειδικευμένη φροντίδα. Να αντιμετωπίζει τον άρρωστο ως ολότητα, λαμβάνοντας υπόψη την ψυχολογία του και το οικογενειακό εργασιακό και κοινωνικό του περιβάλλον και να μπορεί να παρέχει υπηρεσίες προληπτικής ιατρικής και προαγωγής της υγείας σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο καθώς και υπηρεσίες αποκατάστασης. Τέλος, θα πρέπει να είναι σε θέση να διεξάγει επιδημιολογικές έρευνες στον πληθυσμό ευθύνης της Π.Φ.Υ., συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των αναγκών υγείας, του σχεδιασμού και της πραγματοποίησης παρεμβάσεων σε συνεργασία με την κοινότητα και τους φορείς της και της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των δραστηριοτήτων.

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης 4 έτη

Κύκλοι εκπαίδευσης

Κύκλο Πρωτοβάθμιας: 19 μήνες

Κέντρο Υγείας: 15 μήνες (3μήνες στην αρχή και 12μήνες στο τέλος)

Προνοσοκομειακή Επείγουσα Ιατρική: 3 μήνες

Δημόσια Υγεία , επιδημιολογία, βιοστατιστική και μεθοδολογία της έρευνας: 1 μήνας

Κύκλο Παθολογίας:: 16 μήνες

Εσωτερική Παθολογία: 5 μήνες,

Καρδιολογία: 3 μήνες, Παιδιατρική: 3μήνες, Δερματολογία: 1 μήνας

Πνευμονολογία: 1μήνας, Νευρολογία: 1 μήνας και , Ψυχιατρική: 2 μήνες.

Κύκλος χειρουργικής: 10 μήνες

Γενική Χειρουργική : 3 μήνες, Μαιευτική-Γυναικολογία : 1 μήνας, , Ορθοπαιδική-Τραυματιολογία: 3 μήνες,

Οφθαλμολογία: 1 μήνας, ΩΡΛ : 1 μήνας και Ουρολογία: 1 μήνας

Εργαστηριακός κύκλος: 3 μήνες

Ακτινολογία: 2 μήνες και Βιοπαθολογία: 1 μήνας

11. ΓΝΑΘΟΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ-----ΟΚ-----147 ΛΕΞΕΙΣ

---5 ΕΠΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Η Στοματική και Γναθοπροσωπική Χειρουργική καθορίζεται ως ειδικότητα της ιατρικής και της οδοντιατρικής επιστήμης και η εκπαίδευση σε αυτή αρχίζει μετά την λήψη των δύο πτυχίων Οδοντιατρικής και Ιατρικής ασχέτως από την σειρά απόκτησής τους. Η Στοματική και Γναθοπροσωπική Χειρουργική περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων ώστε ο ειδικευμένος Στοματικός και Γναθοπροσωπικός Χειρουργός να είναι σε θέση να διαγιγνώσκει και να αντιμετωπίζει τις συνήθεις και σπανιότερες παθολογικές καταστάσεις, που αφορούν στη στοματική κοιλότητα, τις γνάθους και το πρόσωπο, καθώς και τις επεκτάσεις τους στην κεφαλή και στον τράχηλο.

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 5 χρόνια

Βασικός κορμός Γενική Χειρουργική: 12 μήνες

Ειδική εκπαίδευση: 48 μήνες

Στοματική και Γναθοπροσωπική Χειρουργική: 42 και

Αντικείμενο επιλογής του ειδικευόμενου: 6 μήνες

Οι Στοματικοί και Γναθοπροσωπικοί Χειρουργοί μπορούν να είναι μέλη του Οδοντιατρικού ή του Ιατρικού Συλλόγου (ενός εκ των δύο), στην περιφέρεια του οποίου έχουν την επαγγελματική τους δραστηριότητα.

Μεταβατική διάταξη

Οι κατέχοντες το τίτλο του γναθοχειρουργού σύμφωνα με το ΠΔ του 1988 που μετονομάστηκαν σε Στοματικούς και Γναθοπροσωπικούς Χειρουργούς σύμφωνα με το νόμο 3209 ΦΕΚ 304 24-12-/2003 διατηρούν το τίτλο τους.

12. ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ-- ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΙΑ-----ΟΚ---128 ΛΕΞΕΙΣ---5ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Η ειδικότητα της Δερματολογίας-Αφροδισιολογίας περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων ώστε ο ειδικευμένος Δερματολόγος-Αφροδισιολόγος να είναι σε θέση να αναγνωρίζει και να θεραπεύει τις συνήθεις αλλά και σπανιότερες πρωτοπαθείς και δευτεροπαθείς παθήσεις:

- α) του δέρματος και των εξαρτημάτων του,
- β) των ορατών βλεννογόνων,
- γ) της πρωκτογεννητικής περιοχής,
- δ) του επιπολής κυκλοφορικού συστήματος.

Πρέπει, επίσης, να μπορεί να διαγιγνώσκει και να αντιμετωπίζει τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα.

Επιπλέον, πρέπει να μπορεί να αφαιρεί χειρουργικά καλοήθεις και κακοήθεις βλάβες του δέρματος, των ορατών βλεννογόνων και των εξαρτημάτων τους. Ακόμη δε, να είναι σε θέση να εφαρμόσει νεότερες διαγνωστικές μεθόδους και θεραπευτικές τεχνικές που έχουν σχέση με τη σύγχρονη τεχνολογία.

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 5 χρόνια

Βασικός κορμός: Εσωτερική Παθολογία: 12 μήνες

Ειδική εκπαίδευση: Χειρουργική: 6 μήνες και Δερματολογία-Αφροδισιολογία: 42 μήνες

13. ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑ –ΔΙΑΒΗΤΗΣ—ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΣ---221 ΛΕΞΕΙΣ---6 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Η ειδικότητα της Ενδοκρινολογίας και Μεταβολισμού είναι ο κλάδος της Ιατρικής που ασχολείται, κύρια, με τις παθήσεις των ενδοκρινών αδένων, ιστών και συστημάτων, αυτών που προκύπτουν ως αποτέλεσμα της δράσης των ορμονών αλλά και των μεταβολικών τους συνεπειών. Περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων ώστε ο ειδικευόμενος Ενδοκρινολόγος να είναι σε θέση να διαγιγνώσκει και να αντιμετωπίζει τα συνήθη αλλά και τα σπανιότερα ενδοκρινολογικά νοσήματα.

Επιμερίζεται στη Βασική Κλινική Ενδοκρινολογία (νευρο-ενδοκρινικό σύστημα, υποθάλαμος, υπόφυση, επινεφρίδια, θυρεοειδής αδένας, παραθυρεοειδείς αδένες, ορμόνες του πεπτικού συστήματος, γονάδες, πάγκρεας, ορμονική ρύθμιση της αρτηριακής πίεσης, ενήβωση, αύξηση και ανάπτυξη), στο Σακχαρώδη Διαβήτη (διαβήτης τύπου 1, διαβήτης τύπου 2, διαβήτης κύησης, επιπλοκές), στο Μεταβολισμό και στη Διατροφή (μεταβολικά νοσήματα των οστών {οστεοπόρωση, οστεομαλακία}, δυσλιπιδαιμίες, παχυσαρκία, απίσχανση, διαταραχές ύδατος και ηλεκτρολυτών) και στην Διαγνωστική/Εργαστηριακή Ενδοκρινολογία (διαγνωστικές δοκιμασίες, ορμονικοί προσδιορισμοί, υπερηχογραφία).

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 6 χρόνια

Βασικός κορμός: Εσωτερική Παθολογία: 24 μήνες

Ειδική εκπαίδευση: Ενδοκρινολογία: 48 μήνες

Η εκπαίδευση στην ενδοκρινολογία περιλαμβάνει:

Βασική Κλινική ενδοκρινολογία: 12 μήνες

Σακχαρώδης Διαβήτης: 12 μήνες

Ενδοκρινολογία αναπαραγωγής: 6 μήνες

Παιδιατρική Ενδοκρινολογία: 6 μήνες

Διαγνωστική – Εργαστηριακή Ενδοκρινολογία: 12 μήνες

Οι 12 μήνες εργαστηριακής εκπαίδευσης κατανέμονται ως εξής:

κλασική εργαστηριακή ενδοκρινολογία (αρχές ορμονικών προσδιορισμών, in vivo ραδιοϊσοτοπικές μέθοδοι): 3 μήνες

μέθοδοι μοριακής ενδοκρινολογίας: 3 μήνες και

ακτινολογία (υπερηχογραφική απεικόνιση των ενδοκρινών αδένων): 6 μήνες

14. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων ώστε ο ειδικευμένος Παθολόγος να είναι σε θέση να διαγιγνώσκει και αντιμετωπίζει τις συνήθεις, αλλά και σπανιότερες, οξείες και χρόνιες, νοσολογικές οντότητες και σύνδρομα της Εσωτερικής Παθολογίας σε νοσηλευόμενους και εξωτερικούς αρρώστους. Επιπλέον, ο ειδικευμένος Παθολόγος θα πρέπει να μπορεί να ενεργεί ως σύμβουλος σε χειρουργικούς αρρώστους και αρρώστους, που εμπíπτουν σε όλες τις υπάρχουσες αναγνωρισμένες ειδικότητες.

Χρόνος εκπαίδευσης: Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης 6 χρόνια

Πρώτη περίοδος: 51 μήνες στην Εσωτερική Παθολογία. Κατά την διάρκεια της πρώτης περιόδου περιλαμβάνεται 3 μηνος εκπαίδευση στα ΤΕΠ.

Δεύτερη περίοδος: 21 μήνες. Η εκπαίδευση της δευτέρας περιόδου περιλαμβάνει εκπαίδευση στα παρακάτω:

ΜΕΘ: 3 μήνες

Καρδιολογία (Κλινική, Μονάδα εμφραγμάτων και εξωτερικό ιατρείο): 6 μήνες

Εξωτερικά ιατρεία συναφών ειδικοτήτων της Εσωτερικής Παθολογίας, καθώς και ενδεχόμενων εξωτερικών ειδικών ιατρείων της Παθολογικής Κλινικής (π.χ. Ιατρεία Διαβήτη, Αρτηριακής Υπερτάσεως, Λιπιδίων, Αγγειοπαθολογικό, Λοιμώξεων, Νεφρολογικό, Ηπατολογικό, Αιματολογικό, Ογκολογικό, Ρευματολογικό, Γαστρεντερολογικό, Πνευμονολογικό, κλπ): 12 μήνες. Η εκπαίδευση σε καθένα των παραπάνω ιατρείων δεν πρέπει να υπερβαίνει τους 3 μήνες.

Προτείνουμε να μετατραπεί ως εξής:

Πρώτη περίοδος: 60 μήνες στην Εσωτερική Παθολογία. Κατά την διάρκεια της πρώτης περιόδου περιλαμβάνεται

3 μηνος εκπαίδευση στα ΤΕΠ και 9 μήνος εκπαίδευση σε εξωτερικά ιατρεία συναφών ειδικοτήτων της Εσωτερικής Παθολογίας, καθώς και ενδεχόμενων εξωτερικών ειδικών ιατρείων της Παθολογικής Κλινικής (π.χ. Ιατρεία Διαβήτη, Αρτηριακής Υπερτάσεως, Λιπιδίων, Αγγειοπαθολογικό, Λοιμώξεων, Νεφρολογικό, Ηπατολογικό, Αιματολογικό, Ογκολογικό, Ρευματολογικό, Γαστρεντερολογικό, Πνευμονολογικό, κλπ). Η εκπαίδευση σε καθένα των παραπάνω ιατρείων δεν πρέπει να υπερβαίνει τους 3 μήνες.

Δεύτερη περίοδος: 12 μήνες. Η εκπαίδευση της δευτέρας περιόδου περιλαμβάνει εκπαίδευση στα παρακάτω:

ΜΕΘ: 6 μήνες

Καρδιολογία (Κλινική, Μονάδα εμφραγμάτων και εξωτερικό ιατρείο): 6 μήνες

15. ΙΑΤΡΙΚΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ -----ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙ---ΛΕΞΕΙΣ 208--ΕΤΗ 4

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων ώστε ο ειδικευμένος Ιατρός της Εργασίας:

να είναι σε θέση να αναγνωρίζει τους βλαπτικούς παράγοντες του εργασιακού περιβάλλοντος, να εκτιμά τις επιδράσεις τους στην υγεία των εργαζομένων, καθώς και να προβαίνει σε διαφορική διάγνωση της κοινής νόσου από τις επαγγελματικές νόσους, να προσανατολίζει τον ιατροβιολογικό έλεγχο των εργαζομένων στην κατεύθυνση της πρόληψης ή έγκαιρης διάγνωσης, να προτείνει μέτρα για την πρόληψη ή ελαχιστοποίηση των επαγγελματικών νόσων και ατυχημάτων, να είναι σε θέση να παρέχει άμεση βοήθεια στα οξέα και επείγοντα περιστατικά στους χώρους εργασίας, να φροντίζει για την επανένταξη των εργαζομένων μετά από ατύχημα ή νόσο, επανεκτιμώντας την κατάσταση υγείας τους και να έχει σαφείς γνώσεις οργάνωσης των υπηρεσιών υγείας και ασφάλειας στην επιχείρηση (τήρηση αρχείου και ατομικού βιβλιαρίου επαγγελματικού κινδύνου των εργαζομένων), διεξαγωγής επιδημιολογικών ερευνών στην κατεύθυνση της προώθησης της υγείας και ασφάλειας της εργασίας και γνώση των κανόνων δεοντολογίας που διέπουν την άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος, καθώς και της σχετικής νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια της εργασίας.

Χρόνος εκπαίδευσης: Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 4 χρόνια

Βασικός κορμός: 28 μήνες **(προτείνουμε 24 μήνες)**

Η εκπαίδευση κορμού περιλαμβάνει

Εσωτερική παθολογία: 15 μήνες **(προτείνουμε 12 μήνες)**

Πνευμονολογία: 6 μήνες

Ορθοπαιδική: 3 μήνες **(προτείνουμε 2 μήνες)**

Δερματολογία: 2 μήνες

Ωτορινολαρυγγολογία: 1 μήνα

Οφθαλμολογία: 1 μήνα

Ειδική εκπαίδευση: 20 μήνες στην Ιατρική της Εργασίας **(προτείνουμε 24 μήνες)**

16. ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ-----ΟΚ-----ΛΕΞΕΙΣ 277----ΕΤΗ 5

Περιλαμβάνει την απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων και ικανοτήτων ώστε ο ειδικευμένος ιατροδικαστής να είναι σε θέση να εξετάζει ένα αιφνίδιο, βίαιο ή ύποπτο θάνατο και να αποφαινεται για την αιτία θανάτου, το είδος θανάτου (φυσικός, ατύχημα, αυτοκτονία, ανθρωποκτονία ή απροσδιόριστος) και κατά περίπτωση τον χρόνο θανάτου και την ταυτότητα του νεκρού. Είναι δυνατόν η μεθοδολογία της μεταθανάτιας διερεύνησης να εφαρμοσθεί σε ορισμένα περιστατικά ζώντων-Κλινική Ιατροδικαστική (παιδική κακοποίηση, ενδοοικογενειακή βία, βιασμός, ασέλγειες και ερμηγεία κακώσεων σε ζώντες).

II. Η εκπαίδευση γίνεται με σκοπό να ακολουθείται ένα ενιαίο πρωτόκολλο και ενιαία, πλήρης και λεπτομερής μεθοδολογία όπως αυτή ισχύει διεθνώς και σύμφωνα με τα σύγχρονα κριτήρια της ιατροδικαστικής. Ακολουθείται όμοιος Κανονισμός Ειδίκευσης στην

Ιατροδικαστική για κάθε Εκπαιδευτική Μονάδα σύμφωνα με τα διεθνή κριτήρια πάντα. Περιλαμβάνει την αυτοδύναμη εκτέλεση των ιατροδικαστικών νεκροτομών με τις κλασσικές τεχνικές (τ. Virchow, τ. Rokitansky) και ειδικές νεκροτομικές τεχνικές κατά περίπτωση, την αυτοδύναμη ιστολογική ανάλυση των δειγμάτων της νεκροτομής, την ειδική δειγματοληψία και ερμηνεία των ευρημάτων του τοξικολογικού εργαστηρίου και την σύνταξη κατά το δυνατόν ενιαίου τύπου ιατροδικαστικής έκθεσης.

III. Η εκπαίδευση διαρκεί πέντε χρόνια, τα οποία κατανέμονται ως εξής:

α. Δύο χρόνια άσκηση στην Παθολογική Ανατομική για την εξοικείωση προς τις ιστοπαθολογικές τεχνικές και χρώσεις και την εκπαίδευση στην Γενική Παθολογική Ανατομική κυρίως.

β. Τρία χρόνια άσκηση στην κυρίως Ιατροδικαστική (βίαιοι θάνατοι, ύποπτοι, αιφνίδιοι σε άτομα καλής πρότερης υγείας, θάνατοι βρεφών, νηπίων και παιδιών, θάνατοι σε ιδρύματα κράτησης και φυλακές, από νοσήματα επικίνδυνα για την δημόσια υγεία, θάνατοι ατόμων χωρίς ιατρική παρακολούθηση) ενώ κατά το τελευταίο εξάμηνο μπορεί ο ειδικευόμενος να ενημερωθεί για την μεθοδολογία της, Εργαστηριακής Εγκληματολογίας, της Μεταθανάτιας Ιατροδικαστικής Τοξικολογίας, της Ιατροδικαστικής Ανθρωπολογίας και της Ιατροδικαστικής Γενετικής.

17. ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ----ΟΚ-----278 ΛΕΞΕΙΣ-----ΕΤΗ 6

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Η Καρδιολογία αποσκοπεί στο να προσφέρει επαρκή αντιμετώπιση των ασθενών που παρουσιάζουν νόσους της καρδιάς, της πνευμονικής κυκλοφορίας και της συστηματικής αρτηριακής και φλεβικής κυκλοφορίας. Στις μέρες μας η συνηθέστερη καρδιαγγειακή παθολογική οντότητα είναι η αθηρωμάτωση, η οποία αφορά την στεφανιαία και συστηματική αρτηριακή κυκλοφορία. Η κατανόηση των παραγόντων κινδύνου και της τροποποίησής τους με σκοπό την ελαχιστοποίηση των μακροχρονίων επιπτώσεων της αθηρωμάτωσης καθώς και η θεραπεία των επιπλοκών της αθηρωμάτωσης όπως τα οξέα στεφανιαία σύνδρομα και η καρδιακή ανεπάρκεια αποτελούν τα κύρια αντικείμενα της Καρδιολογίας. Επίσης αντικείμενα της καρδιολογίας αποτελούν πολλές άλλες σημαντικές παθήσεις που αφορούν το μυοκάρδιο, το περικάρδιο και τις καρδιακές βαλβίδες, συστηματικές παθήσεις όπως η αρτηριακή υπέρταση ή ο σακχαρώδης διαβήτης που αφορούν όχι μόνο την καρδιά αλλά και άλλα αγγειακά συστήματα και ιδιαίτερα το αρτηριακό καθώς και οι διαταραχές του καρδιακού ρυθμού που ποικίλουν από καλοήθεις σε επικίνδυνες για την ζωή. Η πλήρης γνώση όλων των παραπάνω διαταραχών, η διάγνωσή τους συμπεριλαμβανόμενης της χρησιμοποίησης απεικονιστικών τεχνικών σχετικών με την καρδιά και το αγγειακό δένδρο καθώς και η ταχέως αναπτυσσόμενη θεραπεία τους που βασίζεται σε χρήση φαρμακευτικών ουσιών, διαδερμικών τεχνικών,

εμφύτευσης συσκευών και χειρουργικών επεμβάσεων αποτελούν βασικά τμήματα της καρδιολογίας.

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 6 έτη

Βασικός κορμός: Εσωτερική Παθολογία: 24 μήνες

Ειδική εκπαίδευση: 4 χρόνια

Η ειδική εκπαίδευση περιλαμβάνει

Καρδιολογικό τμήμα: 28 μήνες (περιλαμβάνει στεφανιαία μονάδα: 6 μήνες τουλάχιστον και Τακτικό εξωτερικό καρδιολογικό ιατρείο (συμπεριλαμβανομένων και των ειδικών ιατρείων υπέρτασης ή λιπιδίων ή παχυσαρκίας ή σακχαρώδη διαβήτη: 4 μήνες τουλάχιστον)

Εργαστήριο υπερηχοκαρδιογραφίας: 6 μήνες

Εργαστήριο Κοπώσεων ή Πυρηνικής Καρδιολογίας: 2 μήνες Εργαστήριο Μελέτης αρρυθμιών- βηματοδοτών-απινιδωτών: 3 μήνες

Αιμοδυναμικό Εργαστήριο: 6 μήνες

Παιδοκαρδιολογική ή Καρδιοχειρουργική Κλινική ή κοινή ΜΕΘ: 3 μήνες

18. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ-ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ-----ΟΚ-----250 ΛΕΞΕΙΣ----- 4 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Η Κοινωνική Ιατρική, ως επιστημονικός κλάδος που έχει ως στόχο την εφαρμοσμένη γνώση για την πρόληψη της ασθένειας, την αύξηση της διάρκειας ζωής και την προαγωγή της υγείας μέσω οργανωμένων δραστηριοτήτων της κοινωνίας περιλαμβάνει ιδίως:

- α) Την γνώση των μεθόδων εκτίμησης των αναγκών υγείας του πληθυσμού,
  - β) Την εκτίμηση των αναγκών υγείας του πληθυσμού ή ειδικών ομάδων του πληθυσμού,
  - γ) Την επιδημιολογική μελέτη των νόσων και την έρευνα της αιτίας των νόσων
  - δ) Την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αντιμετώπιση των λοιμωδών νοσημάτων,
  - ε) Την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αντιμετώπιση των λοιμωδών νοσημάτων,
  - στ) Τη γνώση των μεθόδων και των τεχνικών πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς πρόληψης των ασθενειών
  - ζ) Τον σχεδιασμό, οργάνωση, διοίκηση και αξιολόγηση υπηρεσιών υγείας.
- Χρόνος εκπαίδευσης. Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 4 χρόνια

Βασικός κορμός: 12 μήνες

Η εκπαίδευσης κορμού περιλαμβάνει

Εσωτερική Παθολογία: 6 μήνες και

Κέντρο Υγείας: 6 μήνες

Ειδική εκπαίδευση: 36 μήνες

Η ειδική περιλαμβάνει τα παρακάτω:

Θεωρητική κατάρτιση σε Τομέα Κοινωνικής Ιατρικής ή Εργαστήριο Επιδημιολογίας ή Εργαστήριο Υγιεινής σε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα ή στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας: 12 μήνες

Η θεωρητική κατάρτιση καλύπτει τα εξής γνωστικά αντικείμενα: Επιδημιολογία, Βιοστατιστική, Κοινωνικές Επιστήμες, Οικονομία της Υγείας, Οργάνωση, Διοίκηση και Προγραμματισμό των Υπηρεσιών Υγείας, Προληπτική Ιατρική και Προαγωγή της Υγείας, Έλεγχο και Πρόληψη των Λοιμωδών Νοσημάτων, Περιβαλλοντική Ιατρική και Διατροφή.

Πρακτική άσκηση που πραγματοποιείται σε Τομέα Κοινωνικής Ιατρικής ή Εργαστήριο Επιδημιολογίας ή τομέα ή εργαστήριο με δραστηριότητα που εμπίπτει στα αντικείμενα του προηγούμενου εδαφίου: 12 μήνες

Πρακτική άσκηση που πραγματοποιείται σε Υπηρεσία Δημόσιας Υγείας: 12 μήνες

19. ΚΥΤΤΑΡΟΛΟΓΙΑ-----ΟΚ-----ΛΕΞΕΙΣ 215-----ΕΤΗ 5

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Γνωστικό αντικείμενο της Κυτταρολογίας είναι η μελέτη των φυσιολογικών και παθολογικών χαρακτήρων των κυττάρων του ανθρώπινου οργανισμού, τα οποία είτε αποφολιδώνονται αυτόματα, είτε αποσπώνται με διάφορα τεχνητά μέσα από τους ιστούς. Είναι κατεξοχήν κλινικοεργαστηριακή ειδικότητα που συμβάλλει στον τομέα της πρόληψης και έγκαιρης διάγνωσης του καρκίνου καθώς και στην παρακολούθηση της πορείας των ογκολογικών ασθενών με την εξελισσόμενη ανάπτυξη της Μοριακής Κυτταρολογίας, Ανοσοκυτταροχημείας, Ανοσοφθορισμού, Κυτταρογενετικής - Μοριακής Κυτταρογενετικής, Μορφομετρικής Ανάλυσης όγκων, Κυτταρομετρίας Ροής και άλλων σύγχρονων μεθόδων σε κυτταρολογικά υλικά σε συνδυασμό με την κυτταρομορφολογία από το ίδιο υλικό. Επίσης πέραν της διάγνωσης παρέχει δυνατότητες έρευνας στους παραπάνω τομείς. Η λήψη των περισσότερων υλικών διενεργείται από τον ειδικό ιατρό Κυτταρολόγο.

Περιλαμβάνει:

- Βασικές γνώσεις Ιστολογίας και Εμβρυολογίας.
- Θεωρητική και πρακτική κατάρτιση στην Παθολογική Ανατομική.
- Θεωρητική και πρακτική κατάρτιση στην Κυτταρολογία και στις σύγχρονες μοριακές τεχνικές και λοιπές υποβοηθητικές μεθόδους σε συνδυασμό με την κυτταρομορφολογία.

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 5 έτη

Βασικός κορμός: Παθολογική Ανατομική: 2 έτη

Ειδική εκπαίδευση: Κυτταρολογία: 3 έτη

Στο χρόνο των 3 ετών της ειδικής εκπαίδευσης περιλαμβάνεται εκπαίδευση όμήνου σε εργαστήρια Πανεπιστημιακά, Αντικαρκινικά και μεγάλων νοσοκομείων του ΕΣΥ, που έχουν αποδεδειγμένα το σύνολο των επικουρικών τεχνικών που χρησιμοποιούνται στην Κυτταρολογία σε συνδυασμό με την κυτταρολογική διάγνωση: Κυτταροχημεία, Ανοσοκυτταροχημεία, Μοριακή Κυτταρολογία, Κυτταρομετρία Ροής, Ανάλυση εικόνας, Κυτταρογεννητική της Μεσόφασης

20. ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ-----ΟΚ-----116 ΛΕΞΕΙΣ----5 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει τη θεωρητική και πρακτική κατάρτιση στη λειτουργία και τις παθήσεις του γεννητικού συστήματος της γυναίκας και τη λειτουργία των οργάνων που επηρεάζουν ή επηρεάζονται από το γεννητικό σύστημα, όπως οι ενδοκρινείς αδένες και ο μαστός. Η εκπαίδευση αφορά την Κλιμακτήριο - Εμμηνόπαυση και την παιδική και εφηβική γυναικολογία. Επίσης, περιλαμβάνει την αντιμετώπιση του Γυναικολογικού Καρκίνου και των παθήσεων του πυελικού εδάφους της Γυναίκας, την παρακολούθηση της γυναίκας κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, τη διεκπεραίωση της διαδικασίας του τοκετού και τον έλεγχο της περιόδου της λοχείας. Συγχρόνως, καλύπτει και τον τομέα του οικογενειακού προγραμματισμού, στον οποίο περιλαμβάνεται ο έλεγχος των γεννήσεων και η αντιμετώπιση των σεξουαλικών προβλημάτων και των ψυχικών επιπτώσεων που συνδέονται με αυτά.

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 5 χρόνια

Μαιευτική: 21 μήνες,

Γυναικολογία: 21 μήνες,

Αναπαραγωγή του ανθρώπου: 6 μήνες,

Υπερηχογραφία στην μαιευτική-γυναικολογία, Εμβρυομητρική Ιατρική: 6 μήνες,

Ενδοσκοπήσεις-ενδοσκοπική χειρουργική: 6 μήνες.

21. ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ -----

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων ούτως ώστε ο ειδικευμένος νευρολόγος να θέτει τη διάγνωση των νευρολογικών νόσων αξιολογώντας το ιστορικό, την αντικειμενική εξέταση και τις παρακλινικές εξετάσεις. Να εφαρμόζει τις δόκιμες επιστημονικά θεραπευτικές μεθόδους, σύμφωνα με την Ιατρική Δεοντολογία. Να

είναι ικανός στη διαχείριση ασθενών τελικού σταδίου. Να εφαρμόζει προληπτικά μέτρα για τις νευρολογικές παθήσεις οι οποίες μπορεί να προληφθούν και να γνωρίζει γενικές αρχές γενετικής συμβουλευτικής στα νευρολογικά νοσήματα. Να διαγιγνώσκει τις μείζονες και επείγουσες ψυχιατρικές εκδηλώσεις και νόσους. Να υποστηρίζει άλλες ειδικότητες σχετικά με νευρολογικές επιπλοκές και να παρακολουθεί την εξέλιξη και αποκατάστασή τους.

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός ασκούμενος χρόνος: 5 έτη

Βασικός κορμός: 12 μήνες. Η εκπαίδευση κορμού περιλαμβάνει

Ψυχιατρική 6 μήνες

Εσωτερική Παθολογία: 6 μήνες

Ειδική εκπαίδευση: 48 μήνες στην νευρολογία

Η εκπαίδευση στην νευρολογία κατανέμεται ως ακολούθως

A. 26 μήνες κλινική άσκηση σε θαλάμους γενικής Νευρολογίας

B. 4 μήνες κλινική άσκηση σε ειδικά τμήματα της Νευρολογίας*

Γ. 10 μήνες κλινική νευροφυσιολογία

Δ. 4 μήνες άσκηση στα Εξωτερικά Ιατρεία (Γενικό και Ειδικά)

E. 4 μήνες άσκηση σε ειδικά αντικείμενα (2 μήνες Νευροαπεικόνιση (CT, MRI, MRA κ.α.), 1 μήνα Νευροεντατικολογία, και 1 μήνα προαιρετικά ή κατ' επιλογήν στο αντικείμενο της Νευροπαθολογίας, της Νευρογενετικής ή της Διαχείρισης ασθενών τελικού σταδίου).

Προτείνουμε να αλλάξει ως εξής:

Η εκπαίδευση στην νευρολογία κατανέμεται ως ακολούθως

A. 26 μήνες κλινική άσκηση σε θαλάμους γενικής Νευρολογίας

B. 6 μήνες κλινική άσκηση σε ειδικά τμήματα της Νευρολογίας*

Γ. 10 μήνες κλινική νευροφυσιολογία

Δ. 6 μήνες άσκηση στα Εξωτερικά Ιατρεία (Γενικό και Ειδικά)

22. ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ-----ΟΚ-----99 ΛΕΞΕΙΣ-----6 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει τη γνώση της μορφολογίας και της λειτουργίας του νευρικού συστήματος καθώς και τη διαγνωστική προσέγγιση και τη συνδυασμένη χειρουργική και συντηρητική αντιμετώπιση παθολογικών καταστάσεων (παθήσεις και κακώσεις) που το επηρεάζουν.

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 6 χρόνια

Βασικός κορμός: Γενική Χειρουργική: 12 μήνες

Ειδική εκπαίδευση: Νευροχειρουργική: 54 μήνες και Νευρολογία: 6 μήνες.

Κατά την διάρκεια των 54 μηνών της εκπαίδευσης στην Νευροχειρουργική προαιρετική συνολική εξάμηνη εκπαίδευση σε κύρια γνωστικά αντικείμενα της ειδικότητας όπως:

- Παιδονευροχειρουργική
- Διαγνωστική και επεμβατική νευροακτινολογία
- Χειρουργική βάσεως κρανίου
- Λειτουργική νευροχειρουργική
- Χειρουργική αγγειακών παθήσεων εγκεφάλου
- Χειρουργική σπονδυλικής στήλης

23. ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΑ-----ΟΚ-----217 ΛΕΞΕΙΣ-----6 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Με το πέρας της εκπαίδευσης του εκπαιδευόμενος οφείλει

- 1) Να διαγιγνώσκει και να αντιμετωπίζει τα συνήθη αλλά και τα σπανιότερα νεφρολογικά νοσήματα σε νοσηλευόμενους και εξωτερικούς αρρώστους
- 2) Να αντιμετωπίζει αρρώστους με οξεία νεφρική ανεπάρκεια , με αιμοκάθαρση και περιτοναϊκή κάθαρση, να διαγιγνώσκει και να αντιμετωπίζει αρρώστους με συστηματικά νοσήματα και εκδηλώσεις από τους νεφρούς καθώς και νεφρολογικά προβλήματα ιδιαίτερων κατηγοριών αρρώστων (με καρδιολογικά, ογκολογικά, αιματολογικά, κληρονομικά και άλλα συναφή προβλήματα)
- 3) Να διαγιγνώσκει και αντιμετωπίζει αρρώστους με διαταραχές της ομοιόστασης των δισθενών ιόντων και της οξεοβασικής ισορροπίας.
- 4) Να διαγιγνώσκει και αντιμετωπίζει ασθενείς με νεφρική οστεοδυστροφία, μεταμόσχευση νεφρού και νεφρολογικά νοσήματα μαιευτικής -γυναικολογίας
- 5) Να γνωρίζει τα πιθανά οφέλη και τους κινδύνους από ειδικές θεραπείες αρρώστων με νεφρικά νοσήματα (σπειραματονεφρίτιδες, αγγειίτιδες κα.)
- 6) Να διαγιγνώσκει και θεραπεύει ασθενείς με υπέρταση καθώς και να αντιμετωπίζει τις συνέπειες της ιδιοπαθούς υπέρτασης και των δευτεροπαθών της αιτιών
- 7) Να γνωρίζει να επιτελέσει υπερηχογραφικό έλεγχο των νεφρών, βιοψία νεφρού και τοποθέτηση κεντρικών καθετήρων αιμοκάθαρσης.

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 6 έτη

Βασικός κορμός: Εσωτερική παθολογία 24 μήνες

Ειδική εκπαίδευση Νεφρολογία: 48 μήνες

Κατά τους τελευταίους 12 μήνες της εκπαίδευσης στην νεφρολογία ο ειδικευόμενος για 6 μήνες θα μπορεί, εάν θέλει, να επιλέξει εκπαίδευση σε μονάδες εντατικής θεραπείας και επεμβατικής ακτινολογίας ή σε εργαστήρια ανοσολογίας και έρευνας εν γένει.

24. ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ -----ΟΚ-----141 ΛΕΞΕΙΣ-----6 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Η ιατρική ειδικότητα της Παθολογικής Ογκολογίας περιλαμβάνει τη διάγνωση, τη συστηματική (χημειοθεραπεία, βιολογικές θεραπείες και ορμονοθεραπεία) και υποστηρικτική θεραπεία καθώς και το συντονισμό της συνολικής αγωγής των αρρώστων με κακοήθεις νεοπλασίες.

Η εκπαίδευση στην ογκολογική παθολογία περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων ούτως ώστε ο παθολόγος ογκολόγος να δύναται να:

1. Αντιμετωπίζει διαγνωστικά αρρώστους με κακοήθεις νεοπλασίες και παρεμβαίνει θεραπευτικά και υποστηρικτικά καθ' όλη τη διάρκεια της νόσου.
2. Είναι υπεύθυνος για το σχεδιασμό και την εκτέλεση του θεραπευτικού προγράμματος χημειοθεραπείας και συντηρητικής αγωγής, όπως επίσης και για το συντονισμό των διαγνωστικών και θεραπευτικών προσπαθειών όταν αυτές περιλαμβάνουν και τη συνδρομή άλλων ειδικοτήτων.
3. Συμμετέχει ως Συντονιστής στο Ογκολογικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου.

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 6 χρόνια

Βασικός κορμός: Εσωτερική Παθολογία 24 μήνες

Ειδική εκπαίδευση: Παθολογική Ογκολογία: 36 μήνες, Αιματολογία: 6 μήνες και Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία: 6 μήνες.

25. ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΟΛΟΓΙΑ----ΟΚ----- --102 ΛΕΞΕΙΣ-----6 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων ώστε ο ειδικευμένος ορθοπαιδικός να δύναται να ανταποκριθεί στην διάγνωση και αντιμετώπιση των συνήθων αλλά και σπανιότερων πρωτοπαθών και δευτεροπαθών παθήσεων και κακώσεων του Μυοσκελετικού Συστήματος Παιδιών και Ενηλίκων (Άνω Άκρου, Κάτω Άκρου, Πυέλου, Σπονδυλικής Στήλης και Περιφερικών Νευρών) συμπεριλαμβανομένων και των νεοπλασμάτων.

Επίσης, αντιμετώπιση συγκεκριμένων παθήσεων και κακώσεων με μικροχειρουργική τεχνική, (Βραχιόνιο Πλέγμα, Περιφερικά Νεύρα) καθώς και την αντιμετώπιση εκφυλιστικών παθήσεων, παραμορφώσεων και κακώσεων Σπονδυλικής Στήλης.

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 6 χρόνια

Εκπαίδευση κορμού: Γενική Χειρουργική 12 μήνες

Ειδική εκπαίδευση: 60 μήνες

Η ειδική εκπαίδευση περιλαμβάνει:

Γενική Ορθοπαιδική: 54 μήνες

Παιδοορθοπαιδική 6 μήνες

26. ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ-----ΟΚ-----93 ΛΕΞΕΙΣ-----6 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων ώστε ο ειδικευμένος Ουρολόγος να είναι σε θέση να διαγιγνώσκει και να αντιμετωπίζει τις συνήθεις, αλλά και σπανιότερες παθήσεις του ουροποιητικού συστήματος και των δύο φύλλων και του γεννητικού συστήματος του άρρενος, τόσο σε ενδονοσοκομειακούς, όσο και σε εξωτερικούς αρρώστους.

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 6 χρόνια

Εκπαίδευση κορμού: Γενική Χειρουργική: 24 μήνες

Ειδική εκπαίδευση: 48 μήνες

Η ειδική εκπαίδευση περιλαμβάνει εκπαίδευση στις

Ουρολογία: 42 μήνες και

Σε ένα από ακόλουθα αντικείμενα μετά από επιλογή του εκπαιδευομένου: Γυναικολογία, Αγγειοχειρουργική, Ουρολογία παιδων ή Νεφρολογία: 6 μήνες.

27. ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ -----ΟΚ-----97 ΛΕΞΕΙΣ-----4 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων ώστε ο ειδικευμένος οφθαλμίατρος να είναι σε θέση να διαγιγνώσκει και αντιμετωπίζει τις συνήθεις, αλλά και σπανιότερες παθήσεις των οφθαλμών και των εξαρτημάτων τους, σε ενδονοσοκομειακούς αλλά και εξωτερικούς αρρώστους.

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 4 χρόνια

Εκπαίδευση κορμού: 30 μήνες

Οφθαλμολογία : 30 μήνες

Ειδική εκπαίδευση: 18 μήνες

Η ειδική εκπαίδευση περιλαμβάνει τα παρακάτω:

Τμήμα Υαλοειδούς-Αμφιβληστροειδούς: 6 μήνες,

Τμήμα Παιδοφθαλμολογίας-Στραβισμού: 3 μήνες,

Τμήμα Κερατοειδούς: 3 μήνες,

Τμήμα Γλαυκώματος: 3 μήνες και

Σε κάποιο από τα ακόλουθα Τμήματα επιλογής: Laser, Ηλεκτροφυσιολογίας, Υπερηχογραφίας, Διαθλαστικής Χειρουργικής, Κόγχου και Ραγοειδούς: 3 μήνες.

28. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ—ΟΚ----135 ΛΕΞΕΙΣ-----5 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και την εκμάθηση των απαιτούμενων τεχνικών ώστε ο ειδικευμένος **Παθολογοανατόμος** να είναι σε θέση βασιζόμενος στην μακροσκοπική εξέταση, στην κυτταρική και ιστοική μορφολογία καθώς και στην εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων (π.χ. ανοσοϊστοχημεία, ανοσοφθορισμό, ηλεκτρονική μικροσκοπία, ιστοχημεία, κυτταρογενετική, μορφομετρία, μοριακή μελέτη γονιδίων/πρωτεϊνών, κυτταρομετρία, κ.α.) να διαγιγνώσκει και να ταξινομεί τα νοσήματα όλων των συστημάτων, να προσδιορίζει τα αίτια, να αναγνωρίζει τις προγνωστικές και προβλεπτικές παραμέτρους που αφορούν την εξέλιξη των, να συμμετέχει στη διαμόρφωση θεραπευτικών χειρισμών και στον έλεγχο της αποτελεσματικότητας των και να συμβάλει στην πρόληψη των νοσημάτων. Τα κύρια γνωστικά αντικείμενα της Παθολογικής Ανατομικής είναι η Χειρουργική Παθολογική Ανατομική, **και η Παθολογική Ανατομική** Νεκροτομών.

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 5 χρόνια

Παθολογική Ανατομική; 48 μήνες (εκ των οποίων Μοριακή Παθολογική Ανατομική τουλάχιστον 3 μήνες)

Κυτταρολογία:12μήνες.

29. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ-----241 ΛΕΞΕΙΣ-----5 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων ως προς την αιτιολογία, την παθοφυσιολογία, τη συμπτωματολογία, τις απεικονιστικές μεθόδους, τη διαφορική διάγνωση, την πρόληψη και τη θεραπεία των συνήθων και σπανιότερων νοσολογικών οντοτήτων και συνδρόμων σε εσωτερικούς και εξωτερικούς αρρώστους από τη γέννηση έως και την εφηβική ηλικία.

Παράλληλα, ο ειδικευμένος παιδίατρος θα πρέπει να γνωρίζει τη φυσιολογία της αύξησης, της ψυχοκινητικής, γνωσιακής και κοινωνικής ανάπτυξης καθώς και της διατροφής, της υγιεινής και της φροντίδας του υγιούς και του άρρωστου παιδιού.

Επιπλέον, ο ειδικευμένος Παιδίατρος θα πρέπει να κατέχει βασικές γνώσεις σε συγγενείς ειδικότητες (χειρουργική, ορθοπεδική, γυναικολογία, Ω.Ρ.Λ., Οφθαλμολογία και Οδοντιατρική στην παιδική ηλικία).

Τα πρώτα τρία χρόνια περιλαμβάνουν τη βασική εκπαίδευση στον κοινό κορμό της Παιδιατρικής ειδικότητας και τα τελευταία δύο χρόνια περιλαμβάνουν προηγμένη εκπαίδευση στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια φροντίδα, καθώς και απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων στην προληπτική και κοινωνική παιδιατρική.

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος ειδικότητας: 5 χρόνια

Βασικός κορμός: 2 χρόνια Γενική Παιδιατρική,

Ειδική εκπαίδευση : 3 χρόνια. Η ειδική εκπαίδευση περιλαμβάνει

Νεογνολογία: 6 μήνες (φυσιολογικά νεογνά-αίθουσα τοκετών: 2 μήνες και Μονάδα
 Εντατικής Θεραπείας Νεογνών: 4 μήνες)
 Αιματολογία-Ογκολογία: 3 μήνες
 Λοιμώδη Νοσήματα: 3 μήνες
 Καρδιολογία: 3 μήνες
 Ενδοκρινολογία: 3 μήνες
 Μονάδα Εντατικής Θεραπείας Παίδων: 3 μήνες,
 Νεφρολογία ή Γαστρεντερολογία ή Πνευμονολογία ή Νευρολογία ή Κοινωνική και
 Αναπτυξιακή Παιδιατρική ή Ρευματολογία ή Εφηβική Ιατρική ή Δερματολογία ή
 Ανοσολογία-Αλλεργιολογία (με επιλογή του ειδικευόμενου): 3 μήνες.
 Παιδιατρική: 12 μήνες (εκ των οποίων 3 μήνες σε Πρωτοβάθμια Φροντίδα [Εξωτερικά
 Ιατρεία Νοσοκομείων, Κέντρα Υγείας])

30. ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ-----307 ΛΕΞΕΙΣ-----5 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης.

Περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων στις παρακάτω ενότητες:

- α. φυσιολογική ψυχολογική ανάπτυξη παιδιών και εφήβων,
- β. ψυχοπαθολογία παιδιών και εφήβων και κατανόηση της σημασίας των βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών παραγόντων που σχετίζονται με την αιτιολογία τους,
- γ. θεραπευτική αντιμετώπιση βιολογική και ψυχοθεραπευτική
- δ. προβλήματα παιδιών με ειδικές ανάγκες και
- ε. εφαρμογή των αρχών και της πρακτικής της Συμβουλευτικής - Διασυνδετικής Παιδοψυχιατρικής, της Κοινωνικής και Κοινοτικής Παιδοψυχιατρικής και της Προληπτικής Παιδοψυχιατρικής.

Πρέπει επιπλέον να αποκτήσει δεξιότητες για το συντονισμό της διεπιστημονικής παιδοψυχιατρικής ομάδας και τη συνεργασία με άλλους ειδικούς που εργάζονται στο χώρο της ψυχικής υγείας αλλά και με σχολεία, υπηρεσίες στην κοινότητα, ιδρύματα, φορείς κλπ

Συνοπτικά οι στόχοι της εκπαίδευσης στην Παιδοψυχιατρική πρέπει να είναι:

η state of the art παροχή υπηρεσιών προς τους ασθενείς και η προαγωγή της γνώσης σε νέους τομείς όπως: Νευροεπιστήμες, Κατανόηση της παθογένεσης, Αλληλεπίδραση βιολογίας - περιβάλλοντος, Ολοκληρωμένη θεραπεία (συνδυασμός κατάλληλων παρεμβάσεων) και Πρόληψη.

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης 5 έτη:

Βασικός κορμός: 18 μήνες

Η εκπαίδευση βασικού κορμού περιλαμβάνει

Ψυχιατρική: 12 μήνες και Νευρολογία: 6 μήνες (κατά προτίμηση σε παιδιατρικό νοσοκομείο)

Ειδική εκπαίδευση: 42 μήνες

Η ειδική εκπαίδευση περιλαμβάνει

Εξωνοσοκομειακές δομές (Εξωτερικά Ιατρεία, Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα, Κέντρα Ψυχικής Υγιεινής, Κέντρα Ψυχικής Υγείας, Κέντρα Ημέρας): 24 μήνες. Ο αναφερόμενος συνολικός χρόνος ειδίκευσης των 24 μηνών μπορεί να

πραγματοποιείται είτε εξ ολοκλήρου στα Εξωτερικά Ιατρεία Γενικού ή Παιδιατρικού Νοσοκομείου είτε 12 μήνες στα Εξωτερικά Ιατρεία και 12 μήνες σε κάποια-ες από τις άλλες δομές.

Τμήμα ενδοноσοκομειακής νοσηλείας: 6 μήνες και Διασυνδεδετική Παιδοψυχιατρική σε παιδιατρικό νοσοκομείο: 6 μήνες ή

Τμήμα ενδοноσοκομειακής νοσηλείας: 12 μήνες

Σε ένα ή δύο αντικείμενα της κύριας ειδικότητας ή/και σε δομές ειδικού ενδιαφέροντος; 6 μήνες ή 2 τρίμηνα κατ' επιλογή του ειδικευομένου

Κατά τη διάρκεια της ειδικότητας, ο ειδικευόμενος πρέπει να έρθει σε επαφή με διάφορες δομές πρόνοιας, δικαιοσύνης, παιδείας (ειδικά σχολεία, κέντρα κατάρτισης ατόμων με ειδικές ανάγκες, εισαγγελία ανηλίκων, δικαστήρια, σχολεία, ΚΕΔΔΥ κλπ).

31. ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ-----ΟΚ-----253 ΛΕΞΕΙΣ-----6 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει τη διάγνωση και την προεγχειρητική, διεγχειρητική και μετεγχειρητική αντιμετώπιση των εξής θεματικών αντικειμένων:

- α. Τραύματα ή φλεγμονές του δέρματος και των μαλακών μοριών ,
- β. Γναθοπροσωπικά τραύματα, κυρίως, του σπλαχνικού κρανίου,
- γ. Εγκαύματα διάφορου αιτιολογίας (θερμικής, ηλεκτρικής, χημικής ή εξ ακτινοβολίας),
- δ. Επίκτητες δυσμορφίες (λόγω τραύματος, εγκαύματος, μετεγχειρητικές, νεοπλασιών, ακτινοβολίας)
- ε. Συγγενείς ανωμαλίες και νοσήματα της κεφαλής και τραχήλου, συμπεριλαμβανομένων και των κρανιοπροσωπικών ανωμαλιών και σχιστιών χείλους-υπερώας,
- στ. Καλοήθεις ή κακοήθεις όγκοι του δέρματος, των εξαρτημάτων και των μαλακών μοριών συμπεριλαμβανομένης και της αντιμετώπισης των επικωρίων λεμφαδένων,
- ζ. Όγκοι της κεφαλής και του τραχήλου,
- η. Συγγενείς ή επίκτητες δυσμορφίες του κορμού και των άκρων ή άλλων σημείων του σώματος όπου παρίσταται ανάγκη κάλυψης δια δέρματος ή κρημνών,
- θ. Λεμφοιδήματα,
- ι. Συγγενείς και επίκτητες ανωμαλίες των εξωγεννητικών οργάνων,
- ια. Κατακλίσεις διάφορων αιτιολογιών,
- ιβ. Χειρουργική χειρός,
- ιγ, Χειρουργική των περιφερικών νεύρων,
- ιδ. Επανορθωτική χειρουργική του μαστού μετά από συγγενείς , επίκτητες παθήσεις και μαστεκτομής
- ιε. Αισθητική χειρουργική.
- ιστ. Μικροχειρουργική
- ιζ. Αισθητικές παρεμβάσεις
- ιη. Εφαρμογές Laser

ιθ. Σκολίωση Ρινικού Διαφράγματος και ρινοπλαστική
 ικ. Περιοφθαλμική χειρουργική

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 6 χρόνια

Βασικός κορμός: Γενική χειρουργική: 24 μήνες

Ειδική εκπαίδευση: 48 μήνες

Η ειδική εκπαίδευση περιλαμβάνει

Πλαστική χειρουργική με περιοδική εναλλαγή (rotation) σε κλινικές πλαστικές χειρουργικές, που εξειδικεύονται σε διαφορετικά αντικείμενα, ώστε οι ειδικευόμενοι να εκπαιδεύονται σε όλο το γνωστικό αντικείμενο (π.χ. έγκωμα, ογκολογία, τραύμα, μικροχειρουργική κ.α.): 36 μήνες και

Σε 2 ειδικότητες του χειρουργικού τομέα, (μετά την πάροδο τουλάχιστον 24 μηνών στην πλαστική χειρουργική) , κατ' επιλογήν του ειδικευόμενου: 2 (δύο) εξάμηνα

32. ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ - ΦΥΜΑΤΙΟΛΟΓΙΑ -----281 ΛΕΞΕΙΣ---5 ΕΤΗ

ΝΑ ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΤΕΙ Η ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Η πνευμονολογία - φυματιολογία είναι πολυθεματική ειδικότητα πολλών γνώσεων και δεξιοτήτων ώστε ο ειδικευόμενος να είναι σε θέση να αντιμετωπίζει τον ασθενή που πάσχει από νοσήματα αναπνευστικού.

Η εκπαίδευση περιλαμβάνει τις βασικές αρχές παθοφυσιολογίας, της οξείας αναπνευστικής ανεπάρκειας, τις διαταραχές του μηχανισμού αναπνοής, διαταραχές του αναπνευστικού κέντρου, των αναπνευστικών μυών της πνευμονικής κυκλοφορίας, τους μηχανισμούς υποξυγοναιμίας και τις αλληλοεπιδράσεις καρδιάς-πνευμόνων. Κατά την διάρκεια της εκπαίδευσης ο ειδικευόμενος αποκτά γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στην επιδημιολογία των νοσημάτων του αναπνευστικού, στην ανατομία, στη φυσιολογία, παθοφυσιολογία, στις λειτουργικές δοκιμασίες, οξεοβασική ισορροπία, αέρια αίματος, και αξιολόγηση απεικονιστικών δεδομένων, (ακτινογραφία θώρακος, σπινθηρογράφημα, υπερηχογράφημα και μαγνητική τομογραφία). Στη συνέχεια εκπαιδεύεται στην προσέγγιση νοσημάτων του αναπνευστικού και στη φυσιοπαθολογία.

Περιληπτικά τα νοσήματα είναι:

1) Νοσήματα αεραγωγών, (βρογχικό άσθμα, Χ.Α.Π., βρογχεκτασίες, κυστική ίνωση κ.λ.π.),

- 2) Νοσήματα πνευμονικής κυκλοφορίας, (πνευμονική εμβολή, πνευμονική υπέρταση, πνευμονική αρτηριοφλεβώδη δυσπλασία),
- 3) Λοιμώξεις αναπνευστικού, (πνευμονία της κοινότητας, νοσοκομειακή πνευμονία, άτυπες, πνευμονία σε ανοσοκατασταλμένο ασθενή, φυματίωση), 4) Διάχυτα Διάμεσα Νοσήματα, Δ.Δ.Π. ταξινόμηση και διαγνωστική προσέγγιση, σαρκοείδωση, αυτοάνοσα ρευματικά κ.λ.π.,
- 5) Νεοπλασίες πνευμόνων (διάγνωση θεραπευτική αντιμετώπιση, παρενέργειες φαρμάκων),
- 6) Νοσήματα υπεζωκότα, απεικονιστικός έλεγχος διαγνωστική παρακέντηση, βιοψία υπεζωκότα, αντιμετώπιση υπεζωκοτικής συλλογής, επαγγελματικά νοσήματα. Πνευμονοκοκκίωση, αμιάντωση, επαγγελματικό άσθμα, ατμοσφαιρική ρύπανση,
- 7) Διαταραχές ελέγχου της αναπνοής, αποφρακτική υπνική άπνοια, κεντρική υπνική άπνοια. Φάρμακα και πνεύμονας. Στο τελευταίο εξάμηνο εκπαιδεύονται στην επεμβατική πνευμονολογία (βρογχοσκόπηση, που περιλαμβάνει εκμάθηση βιοψίας, διαβρογχική παρακέντηση, τεχνική Lavage, θωρακοσκόπηση κ.λ.π.)

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 5 χρόνια.

Εκπαίδευση κορμού: 18 μήνες. Η εκπαίδευση κορμού γίνεται στην Εσωτερική παθολογία (κατεπιλογή για 6 μήνες είτε σε Παθολογική/Ογκολογική κλινική, είτε Ρευματολογική Κλινική, είτε σε Παθολογική Κλινική που παρέχει εξειδίκευση στις λοιμώξεις)

Ειδική εκπαίδευση: 42 μήνες. Η ειδική εκπαίδευση γίνεται στις Πνευμονολογία: 36 μήνες και

Εντατική θεραπεία: 6 μήνες.

33. ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ -----ΟΚ-160 ΛΕΞΕΙΣ-----5 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων σχετικών

α) με τις ιδιότητες του πυρήνα των ραδιενεργών στοιχείων και τις εκπεμπόμενες από αυτόν ακτινοβολίες, και κατ' επέκταση, των ραδιοφαρμάκων και ραδιοαντιδραστηρίων, για την μελέτη των διαταραχών του μεταβολισμού, της λειτουργίας, της φυσιολογίας, παθοφυσιολογίας και ανατομίας των διαφόρων οργάνων και συστημάτων του ανθρώπινου σώματος

β) των συστημάτων καταμέτρησης και απεικόνισης της κατανομής ακτινοβολίας (β-counter, γ-counter, γ-Camera, PET Camera και Υβριδικών Απεικονιστικών Συστημάτων).

γ) τις βιολογικές επιδράσεις ακτινοβολιών στον άνθρωπο και την ακτινοπροστασία

Το φάσμα των δραστηριοτήτων της Πυρηνικής Ιατρικής, που καθορίζεται από τον παραπάνω ορισμό περιλαμβάνει :

Διαγνωστικές εφαρμογές (in vivo και in vitro) , Θεραπευτικές εφαρμογές και εφαρμογές Δημόσιας Υγείας όσον αφορά την Ακτινοπροστασία.

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 5 χρόνια

Βασικός κορμός: Εσωτερική παθολογία: 12 μήνες

Ειδική εκπαίδευση: 48 μήνες

Η ειδική εκπαίδευση περιλαμβάνει

Πυρηνική Ιατρική: 36 μήνες,

Ακτινολογία: 9 μήνες (οι 6 μήνες στην αξονική και μαγνητική τομογραφία), και

Κατεπιλογήν του εκπαιδευομένου σε ένα από παρακάτω αντικείμενα (Ογκολογία, Καρδιολογία, Παιδιατρική, Ενδοκρινολογία): 3 μήνες

34. ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ----ΟΚ---165 ΛΕΞΕΙΣ-----6 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων ώστε ο ειδικευμένος ρευματολόγος να είναι σε θέση:

α) να κατανοεί την παθογένεια, να διαγιγνώσκει και να αντιμετωπίζει θεραπευτικά τα νοσήματα και τις λειτουργικές διαταραχές του μυοσκελετικού συστήματος (*αρθρώσεων, τενόντων, συνδέσμων, ορογόνων θυλάκων, μυών, οστών και σπονδυλικής στήλης*) που περιλαμβάνουν τις αυτοάνοσες/αυτοφλεγμονώδεις παθήσεις του συνδετικού ιστού, τις εκφυλιστικές μυοσκελετικές παθήσεις συμπεριλαμβανομένου του εξωαρθρικού ρευματισμού, και τις μεταβολικές παθήσεις των οστών, συμπεριλαμβανομένης της οστεοπορώσεως.

β) να παραγγέλνει και να αξιολογεί τις κατάλληλες αιματολογικές, βιοχημικές, ανοσολογικές και απεικονιστικές εξετάσεις για την διάγνωση και την παρακολούθηση των ασθενών με ρευματολογικά νοσήματα.

γ) να χρησιμοποιεί ανοσοκατασταλτικές και βιολογικές θεραπείες σε σειρά συστηματικών αυτοανόσων νοσημάτων.

δ) να προάγει την βασική και κλινική έρευνα στο πεδίο της ρευματολογίας

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 6 έτη

Βασικός κορμός: 4 έτη

Η εκπαίδευση κορμού περιλαμβάνει

Εσωτερική παθολογία: 2 έτη και

Ρευματολογία: 3 έτη

Ειδική εκπαίδευση: 12 μήνες

Η ειδική εκπαίδευση περιλαμβάνει

Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση : 4 μήνες

Ορθοπεδική: 4 μήνες και

Ανοσολογία: 4 μήνες

35. ΦΥΣΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ---ΟΚ---222 ΛΕΞΕΙΣ-----5 ΕΤΗ

Αντικείμενο Εκπαίδευσης

Απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων ώστε ο Φυσιάτρος να θεραπεύει, σχεδιάζει και παρακολουθεί Προγράμματα Ιατρικής Αποκατάστασης ασθενών με παθήσεις ή τραυματισμούς του Νευρικού, Μυοσκελετικού, Καρδιαγγειακού και Αναπνευστικού Συστήματος που προκαλούν έκπτωση της λειτουργικής ικανότητας και δυνητικά αναπηρία.

Οι γνώσεις των, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν:

- Ιατρική αξιολόγηση (πλήρης κλινικό-εργαστηριακός έλεγχος) για διάγνωση της υποκείμενης πάθησης
- Εκτίμηση ελλειμμάτων και αξιολόγηση λειτουργικής ικανότητας
- Πρόγνωση της πάθησης/κάκωσης και των αποτελεσμάτων της ιατρικής αποκατάστασης
- Πρόληψη των επιπλοκών, της υποκείμενης νόσου/κάκωσης και ελαχιστοποίηση του λειτουργικού ελλείμματος
- Γνώση, εμπειρία και εφαρμογή ιατρικών θεραπειών (φάρμακα, ιατρικές παρεμβάσεις) και θεραπειών με φυσικά μέσα και τεχνικές (φυσικοθεραπεία, εργοθεραπεία κλπ)
- Γνώση της τεχνολογίας της αποκατάστασης
- Γνώση της «δυναμικής της ομάδας» και διοικητικές ικανότητες για συντονισμό και καθοδήγηση της «ομάδας αποκατάστασης»

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 5 χρόνια

Βασικός κορμός: 18 μήνες

Εσωτερική Παθολογία: 6 μήνες,

Νευρολογία: 6 μήνες και

Ορθοπαιδική: 6 μήνες

Ειδική εκπαίδευση: 42 μήνες στην Ιατρική Φυσική και Αποκατάσταση.

Κατά τη διάρκεια της ειδικής εκπαίδευσης, ο ειδικευόμενος απαιτείται να εκπαιδευτεί, με την μέθοδο της προγραμματισμένης περιστροφής (rotation) στα παρακάτω:

Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ): 2 μήνες,

Παιδιατρική Αποκατάσταση: 2 μήνες,

Καρδιαγγειακή Αποκατάσταση: 2 μήνες,

Αναπνευστική Αποκατάσταση: 2 μήνες, και

σε τρία από τα ακόλουθα αντικείμενα κατ' επιλογή του: συνολικά 6 μήνες

Ιατρείο Πόνου, Εργαστήριο Νεύρο-Φυσιολογικού Ελέγχου, Εργαστήριο Ουροδυναμικής μελέτης και Εργαστήριο Ανάλυσης Βάδισης και Πελματογραφίας

36. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ-----ΟΚ-----172ΛΕΞΕΙΣ-----6 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει τη θεωρητική κατάρτιση και πρακτική άσκηση του ειδικευόμενου στις αρχές και στους κανόνες της χειρουργικής επιστήμης, καθώς και τη διάγνωση και θεραπεία των διαφόρων παθήσεων, ανωμαλιών και κακώσεων των οργάνων του ανθρώπινου σώματος και * την τεχνική των διαφόρων χειρουργικών επεμβάσεων.

Ειδικότερα περιλαμβάνει εγχειρήσεις επί του:

1. Οισοφάγου, 2. Στομάχου, 3. Λεπτού εντέρου, 4. Παχέος εντέρου - πρωκτού, 5. Κεφαλής - τραχήλου, 6. Θώρακα, 7. Αγγείων, 8. Ήπατος - χοληφόρων, 9. Παγκρέατος- σπληνός, 10. Μαστού, 11, Μήτρας - ωθηκών, 12, Κοιλιακού τοιχώματος, 13. Δέρματος - Μαλακών μορίων, 14. Κοιλίας - οπισθίου περιτοναίου - ελάσσονος πυέλου, 15. Διαφόρων παθήσεων άλλων-οργάνων, 16. Τραύματος, 17. Λαπαροσκοπικής και Ρομποτικής χειρουργικής, 18. Εκτέλεση Υπερήχων, 19. Ενδοσκοπήσεων και 20. Γνώσεις Εντατικής Θεραπείας.

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 6 χρόνια

Βασικός κορμός: γενική χειρουργική 36 μήνες.

Ειδική εκπαίδευση: 36 μήνες

Προχωρημένη χειρουργική στα ως άνω αντικείμενα: 24 μήνες και

Κατ επιλογή του ειδικευόμενου στις εξής ειδικότητες: 2 εξάμηνα (1 εξάμηνο σε κάθε μία)

Αγγειοχειρουργική, Γυναικολογία ~ Μαιευτική, Νευροχειρουργική, Ορθοπαιδική,

Ουρολογία, Πλαστική χειρουργική, Χειρουργική Θώρακα,

Ωτορινολαρυγγολογία,

Χειρουργική Παιδών και ΜΕΘ

37. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΘΩΡΑΚΑ-----ΟΚ -----170 ΛΕΞΕΙΣ-----7 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης:

Περιλαμβάνει την απαραίτητη γνώση και τεχνική ικανότητα που απαιτείται για τη διάγνωση και τη χειρουργική αντιμετώπιση των παθήσεων:

α) του θώρακα: θωρακικού τοιχώματος, πνεύμονα, υπεζωκότα, τραχείας, βρόγχων, μεσοθωρακίου, διαφράγματος, οισοφάγου,

β) της καρδιάς: στεφανιαίων αγγείων, καρδιακών βαλβίδων, αορτής (ανιούσας, τόξου, κατιούσας θωρακικής), περικαρδίου, συγγενών καρδιοπαθειών, όγκων της καρδιάς, τραυμάτων, καθώς και τη χειρουργική των αρρυθμιών και της καρδιακής ανεπάρκειας (τεχνικές αναδιαμόρφωσης κοιλιών, μεταμόσχευσης, τοποθέτησης συσκευών μηχανικής υποστήριξης του κυκλοφορικού και του αναπνευστικού συστήματος).

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 7 χρόνια

Βασικός κορμός: 36 μήνες

Η εκπαίδευση βασικού κορμού περιλαμβάνει

Γενική Χειρουργική: 12 μήνες,

Πνευμονολογία - Ογκολογία (βρογχοσκόπηση, εργαστήριο αναπνευστικών λειτουργιών): 6 μήνες,

Καρδιολογία (στεφανιαία μονάδα, αιμοδυναμικό εργαστήριο, εργαστήριο υπερήχων): 6 μήνες

Μονάδα εντατικής θεραπείας: 6 μήνες, και

αξονικό και μαγνητικό τομογράφο και PET: 6 μήνες.

Ειδική εκπαίδευση: 48 μήνες

Κατά την ειδική εκπαίδευση ο ειδικευόμενος επιλέγει 1 εκ των 2 παρακάτω κατευθύνσεων

A) Κατεύθυνση Θωρακοχειρουργική:

Καρδιοχειρουργική: 12 μήνες,

Παιδοκαρδιοχειρουργική: 4 μήνες και

Θωρακοχειρουργική: 32 μήνες

B) Κατεύθυνση Καρδιοχειρουργική:

Θωρακοχειρουργική: 12 μήνες,

Παιδοκαρδιοχειρουργική: 4 μήνες και

Καρδιοχειρουργική: 32 μήνες

38. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΠΑΙΔΩΝ

Δεν έστειλε πρόταση

Αντικείμενο εκπαίδευσης

Περιλαμβάνει τη θεωρητική και πρακτική κατάρτιση σε ό,τι αφορά στην προσέγγιση, εξέταση και θεραπεία όλων των συγγενών ανωμαλιών και χειρουργικών παθήσεων, των χειρουργικών καθώς και της προεγχειρητικής, εγχειρητικής και μετεγχειρητικής αντιμετώπισης παθήσεων των νεογνών, βρεφών και παιδιών μέχρι την ηλικία των δεκατεσσάρων χρόνων.

Χρόνος εκπαίδευσης. Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης 7 χρόνια.

Πρώτη περίοδος,
είκοσι τέσσερις μήνες στη Χειρουργική και έξι μήνες Παιδιατρική και
Δεύτερη περίοδος, σαράντα πέντε μήνες στη Χειρουργική Παίδων, έξι μήνες σε
Μ.Ε.Θ. νεογνών, βρεφών και παιδών και τρεις μήνες κατ' επιλογήν του
ειδικευομένου, στις εξής ειδικότητες: Νευροχειρουργική, Ορθοπαιδική ή
Χειρουργική Θώρακα.

Προτείνουμε να τροποποιηθεί ως ακολούθως:

Βασικός κορμός: 36 μήνες

Η εκπαίδευση κορμού περιλαμβάνει

Γενική χειρουργική: 24 μήνες

Παιδιατρική: 12 μήνες (οι 6 μήνες να πραγματοποιούνται σε ΜΕΘ νεογνών,
βρεφών και παιδών)

Ειδική εκπαίδευση: 48 μήνες

Η ειδική εκπαίδευση να περιλαμβάνει:

Χειρουργική Παίδων: 48 μήνες

39. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ -----ΟΚ-----224 ΛΕΞΕΙΣ-----5 ΕΤΗ

Η εκπαίδευση στην ειδικότητα της ψυχιατρικής περιλαμβάνει θεωρητική κατάρτιση για την απόκτηση γνώσεων, πρακτική εξάσκηση για την απόκτηση δεξιοτήτων και την παροχή γνώσης, καθοδήγησης και προτύπων για την διαμόρφωση στάσεων, υπό την επίβλεψη έμπειρων εκπαιδευτών, στα παρακάτω γνωστικά αντικείμενα:

- α). Εξέλιξη της σύγχρονης ψυχιατρικής, θεωρίες των διάφορων σχολών
- β). Εκτίμηση των ψυχικών λειτουργιών και των διαταραχών τους
- γ). Εφαρμογή των σύγχρονων διαφορικών κριτηρίων ψυχικής υγείας και ψυχικής διαταραχής. Ψυχιατρική διάγνωση - διαφορική διαγνωστική.
- δ). Θεραπευτική αντιμετώπιση , βιολογική και ψυχολογική όλων των ψυχικών διαταραχών
- ε). Εφαρμογή των αρχών και της πρακτικής της ψυχοσωματικής ιατρικής, της συμβουλευτικής-διασυνδεδετικής ψυχιατρικής, της κοινωνικής ψυχιατρικής, της κοινοτικής ψυχικής υγιεινής και της προληπτικής ψυχιατρικής.
- στ). Εκπαίδευση στην ψυχοθεραπεία
- ζ). Μεθοδολογία ψυχιατρικής έρευνας, επιδημιολογία και δημόσια υγεία.
- η). Ψυχιατρική ηθική και δεοντολογία, δικαιώματα ασθενών, ψυχιατροδικαστική
- θ). Παιδοψυχιατρική-διανοητική καθυστέρηση
- ι). Ψυχογηριατρική.
- κ). Εξαρτήσεις (αλκοόλ , ουσίες, διαδίκτυο, κ.λ.π.)

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 5 χρόνια

Εκπαίδευση κορμού: 12 μήνες

Η εκπαίδευση κορμού περιλαμβάνει

Εσωτερική παθολογία: 6 μήνες και νευρολογία: .6 μήνες

Ειδική εκπαίδευση; Ψυχιατρική 48 μήνες.

Η εκπαίδευση στην Ψυχιατρική πραγματοποιείται σε κλινικές του ΕΣΥ ή πανεπιστημιακές κλινικές, και περιλαμβάνει:

Ψυχιατρικό Νοσοκομείο: 12 μήνες,

Ψυχιατρικό Τομέα Γενικού Νοσοκομείου, που διαθέτει κλίνες: 12 μήνες,

Κέντρο Ψυχικής Υγείας: 12 μήνες και

Ειδικές μονάδες: 12 μήνες. Η εκπαίδευση σε ειδικές μονάδες κατανέμεται σε 4 τρίμηνα και γίνεται στα παρακάτω: α) ψυχιατροδικαστική, β) παιδοψυχιατρική, γ) ψυχογηριατρική, δ) εξαρτήσεις.

40. ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΙΑ -ΟΚ----165 ΛΕΞΕΙΣ-----5 ΕΤΗ

Αντικείμενο εκπαίδευσης.

Περιλαμβάνει την εκπαίδευση στη φυσιολογική λειτουργία και στην αντιμετώπιση των παθήσεων του αυτιού και του κροταφικού οστού (ωτολογία), της μύτης και των παραρρινίων κοιλοτήτων (ριнологία), της βάσεως του κρανίου, της στοματικής κοιλότητας, του φάρυγγα, του λάρυγγα, της τραχείας, του τραχηλικού οισοφάγου, των σιελογόνων και του θυρεοειδούς αδένος, της κεφαλής, της προσωπικής χώρας, του τραχήλου και των παρακείμενων περιοχών.

Επίσης περιλαμβάνει την εκπαίδευση στις λειτουργίες και παθήσεις, που αφορούν την ανθρώπινη επικοινωνία, όπως ακοολογικές και φωνητικές διαταραχές και σε θεραπευτικές εξειδικεύσεις, όπως ακοολογία για παιδιά και ενήλικες, νευρωτολογία, φωνιατρική και στοματοφαρυγγική κατάποση, νευρολογία των κρανιακών νεύρων I, III - XII, ροχαλητό και άπνοια, ανοσοβιολογία και αλλεργιολογία σχετιζόμενη με ωτορινολαρυγγολογικές παθήσεις και ογκολογία κεφαλής και τραχήλου. Τέλος περιλαμβάνει και την περιοχική πλαστική και επανορθωτική χειρουργική.

Χρόνος εκπαίδευσης

Συνολικός χρόνος εκπαίδευσης: 5 χρόνια

Βασικός κορμός: Γενική Χειρουργική 12 μήνες

Ειδική εκπαίδευση: 48 μήνες.

Η ειδική εκπαίδευση περιλαμβάνει

Ωτορινολαρυγγολογία Ενηλίκων: 42 μήνες και

Ωτορινολαρυγγολογία Παιδών: 6 μήνες (μετά την πάροδο τουλάχιστον είκοσι τεσσάρων μηνών στην Ωτορινολαρυγγολογία Ενηλίκων).

Γ.Η πλήρης και λεπτομερής περιγραφή του γνωστικού αντικείμενου της ειδικότητας, η διάρκεια εκπαίδευσης, τόσο συνολικά όσο και στα επί μέρους γνωστικά αντικείμενα για τη χορήγηση καθεμίας από τις παραπάνω ιατρικές ειδικότητες,

καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από γνώμη της οικείας ΕΕΙΕ .

Δ. Ειδικά για τις ειδικότητες της Γηριατρικής και της Γενετικής Ιατρικής εκδίδεται υπουργική απόφαση του Υπουργού ΥΚΑ, μετά από πρόταση του ΚΕΣΥ για τη σύσταση δύο αντίστοιχων πενταμελών επιτροπών που αποτελούνται από Καθηγητές, Αναπληρωτές Καθηγητές και Συντονιστές Διευθυντές ΕΣΥ ειδικοτήτων με συναφές αντικείμενο και αποδεδειγμένη γνώση στην ειδικότητα. Έργο των επιτροπών είναι ο καθορισμός των προσόντων και η αναγνώριση όσων ιατρών έχουν τις προϋποθέσεις να τους απονεμηθεί ο τίτλος της ειδικότητας . Ο τίτλος απονέμεται από το ΙνστΕΕΥΕ. Το έργο της επιτροπής ολοκληρώνεται σε απαρέγκλιτο εύλογο χρόνο, ώστε να διασφαλιστεί η αξιολόγηση όσων ιατρών υποβάλουν αίτημα αναγνώρισης. Η διαδικασία σύστασης των αντιστοίχων Επιστημονικών Εταιριών αρχίζει μετά την πάροδο του χρόνου αυτού.

Ε. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μετά από εισήγηση του ΙνστΕΕΥΕ, δύναται να προστεθούν νέες ειδικότητες ή να καταργηθούν ορισμένες από τις πιο πάνω ειδικότητες και να ρυθμισθούν όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, που προκύπτουν από την τροποποίηση του πιο πάνω καταλόγου των ιατρικών ειδικοτήτων.

Άρθρο 4 **Εκπαιδευτικά Κέντρα για τη λήψη ειδικότητας**

---

1. Η εκπαίδευση των ιατρών για τη λήψη ειδικότητας πραγματοποιείται σε «Εκπαιδευτικά Κέντρα» (Ε.Κ) που αποτελούνται από «Εκπαιδευτικές Μονάδες» (Ε.Μ). Τα ΕΚ αναγνωρίζονται με απόφαση του Ινστ ΕΣΕΥΕ, μετά την έκφραση γνώμης από την αντίστοιχη ΕΕΙΕ.

Οι ΕΜ μπορούν να ανήκουν σε ένα ή περισσότερα Νοσοκομεία της ίδιας ή όμορων Υγειονομικών Περιφερειών.

Η εκπαίδευση πραγματοποιείται με κυκλική εναλλαγή των ειδικευομένων στις ΕΜ. Μόνον κατά εξαίρεση και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της αντίστοιχης ΕΕΙΕ μπορεί να ταυτίζεται ΕΚ με μια ΕΜ.

Τα ΕΚ πρέπει να είναι σε θέση να εκτελούν όλες τις απαραίτητες ιατρικές πράξεις για την πρακτική εξάσκηση των ειδικευομένων.

Ο διορισμός είναι ενιαίος για όλες τις φάσεις της εκπαίδευσης, περιλαμβανομένων των προαπαιτούμενων ασκήσεων σε άλλες ειδικότητες και γίνεται σε ένα από τα Νοσοκομεία του ΕΚ. Η εφημέρευση πραγματοποιείται στην εκάστοτε ΕΜ και αποζημιώνεται από το αντίστοιχο Νοσοκομείο.

2. Τα τμήματα ή οι κλινικές ή τα εργαστήρια των νοσοκομείων, που μπορούν να χαρακτηριστούν ως κατάλληλα για την αναγνώρισή τους ως «Ε.Μ.», πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. να είναι σε νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) ή σε νοσοκομεία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων ή σε νοσοκομεία της

παραγράφου 10 και 11 του άρθρου 13 του νόμου 2889/2001 (ΦΕΚ 37 Α') ή σε στρατιωτικά νοσοκομεία ή στο Νοσηλευτικό Ίδρυμα του Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.) ή σε τέως νοσοκομεία του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή στο Ινστιτούτο Έρευνας Νοσημάτων Θώρακα, Υγιεινής και Ασφάλισης της Εργασίας (Ι.Ε.Ν.Θ.Υ.Α.Ε.) ή σε νοσοκομεία - ιδρύματα νομικών προσώπων ιδιωτικών δικαίου, κοινωφελούς και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

β. να διαθέτουν υλικοτεχνική υποδομή αναγκαία και απαραίτητη για την εφαρμογή του προκαθορισμένου εκπαιδευτικού προγράμματος.

γ. να λειτουργούν στο Νοσοκομείο τμήματα και άλλων ειδικοτήτων, που είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη συγκροτημένης σφαιρικής αντίληψης από τον ειδικευόμενο πάνω στο γνωστικό αντικείμενο της ειδικότητάς του.

δ. να στελεκώνονται τουλάχιστον με Συντονιστή Διευθυντή ή Διευθυντή ΕΣΥ ή Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή και έναν ακόμη τουλάχιστον ειδικευμένο ιατρό, που ανήκουν οργανικά στη συγκεκριμένη Ε.Μ.

3. Με απόφαση του Ινστ ΕΣΕΥ, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της αντίστοιχης ΕΕΙΕ, μπορεί να καθορίζονται πρόσθετα, γενικά και ειδικά, για κάθε ειδικότητα, κριτήρια επιλογής τμημάτων, κλινικών, εργαστηρίων και Κέντρων Υγείας των πιο πάνω νοσοκομείων ως Ε.Μ

4. Τα τμήματα, οι κλινικές ή εργαστήρια στα οποία κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εκπαιδεύονται ιατροί για την απόκτηση ιατρικής ειδικότητας οφείλουν να ζητήσουν, μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, την αναγνώρισή τους ως Ε.Μ

5. Ο ελάχιστος χρόνος εκπαίδευσης κατά την κυκλική εναλλαγή σε Ε.Μ της κάθε κύριας ειδικότητας δεν μπορεί να είναι μικρότερος των έξι μηνών. Με την εξαίρεση των Ειδικοτήτων Ιατρικής της Εργασίας, Κοινωνικής Ιατρικής και Γενικής Ιατρικής

6. Με απόφαση του Ινστιτούτου ΕΣΕΥ, μετά από εισήγηση της αντίστοιχης ΕΕΙΕ, συνιστώνται «Επιτροπές Αξιολόγησης Εκπαιδευτικών Μονάδων» (ΕΠ.ΑΞ.Ε.Μ.) με τριμελή σύνθεση και τριετή θητεία και με αρμοδιότητα την αξιολόγηση του έργου των Ε.Κ, των Ε.Μ και των εκπαιδευτών μετά από επιτόπιο έλεγχο. Όλες οι Ε.Μ. οι Συντονιστές εκπαίδευσης και οι Εκπαιδευτές αξιολογούνται τουλάχιστον μία φορά κάθε πέντε χρόνια.

7. Σε Ε.Μ που κρίνονται ακατάλληλες, δεν διορίζονται νέοι ειδικευόμενοι, αναστέλλεται με απόφαση του ΙνστΕΣΕΥ η λειτουργία τους ως προς την εκπαίδευση νέων ειδικευόμενων, οι ειδικευόμενοι μεταφέρονται σε άλλες Ε.Μ. Με τις ίδιες ή άλλες αποφάσεις και επαναξιολογούνται υποχρεωτικά μετά από ένα έτος ή νωρίτερα μετά από αίτησή τους. Στην περίπτωση που κριθούν και πάλι ακατάλληλες με απόφαση του Ινστ ΕΣΕΥ παύει η λειτουργία τους ως Ε.Μ.

8. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου κάθε Δ.Υ.ΠΕ, ορίζεται ως «Συντονιστής Εκπαίδευσης» σε κάθε Ε.Κ, με τριετή θητεία, για την εποπτεία και το συντονισμό της εκπαίδευσης των ειδικευόμενων. Ο «Συντονιστής Εκπαίδευσης»

είναι Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής ή Συντονιστής Διευθυντής Ε.Σ.Υ., που διευθύνει Τμήμα, Κλινική ή Εργαστήριο ή Κέντρο Υγείας που έχει αξιολογηθεί ως Ε.Μ του Ε.Κ.

Ο «Συντονιστής Εκπαίδευσης» της κάθε ειδικότητας επικουρείται στο έργο του από έναν «Αναπληρωτή Συντονιστή Εκπαίδευσης», που ορίζεται σε κάθε νοσοκομείο ή Κέντρο υγείας, που έχει Ε.Μς της ειδικότητας, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της αρμόδιας Δ.Υ.ΠΕ. και εισήγηση του «Συντονιστή Εκπαίδευσης». Οι αναπληρωτές συντονιστές ανήκουν στο οργανικό προσωπικό της Ε.Μ και μπορεί να ανήκουν σε οποιαδήποτε βαθμίδα του ΕΣΥ ή των ΑΕΙ. Ο συντονιστής Εκπαίδευσης με τους αναπληρωτές συντονιστές απαρτίζουν το «Συμβούλιο Εκπαίδευσης». Οι αναπληρωτές συντονιστές έχουν την ευθύνη και των ειδικευομένων που δεν εκπαιδεύονται στην Ε.Μ για την κύρια ειδικότητά τους, αλλά στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού τους προγράμματος της κύριας ειδικότητάς τους για προσδιορισμένο χρονικό διάστημα.

9. Ο «Συντονιστής Εκπαίδευσης» :

α. καταρτίζει το πρόγραμμα θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης των ειδικευόμενων,

β. καθορίζει το πρόγραμμα εναλλαγής των ειδικευόμενων στις Ε.Μ του Νοσοκομείου ή των Νοσοκομείων του Ε.Κ, στα Κέντρα Υγείας και σε κάθε άλλη μονάδα, όπου εκπαιδεύονται οι ειδικευόμενοι, κατά τρόπο που να εξασφαλίζει την εκπλήρωση των προϋποθέσεων για την απόκτηση της ειδικότητας,

γ. τοποθετεί τους ειδικευόμενους, με απόφασή του που κοινοποιεί στο Συμβούλιο Διοίκησης του Νοσοκομείου όπου έχουν διορισθεί, σε Τμήματα του Νοσοκομείου ή σε Κέντρο Υγείας ή σε άλλη μονάδα του. Δύναται να τοποθετήσει τον ειδικευόμενο και σε άλλη Ε.Μ, είτε στην ίδια είτε σε άλλη Δ.Υ.ΠΕ. Για την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής ζητείται η γνώμη του Συμβουλίου Εκπαίδευσης και συνεκτιμώνται, η προτίμηση του ειδικευόμενου, η σειρά επιτυχίας του και η οικογενειακή του κατάσταση.

ε. εκδίδει πιστοποιητικό περάτωσης της εκπαίδευσης, λαμβάνοντας υπόψη τα πιστοποιητικά των επί μέρους γνωστικών αντικειμένων και το Βιβλιάριο Εκπαίδευσης του ειδικευόμενου,

10. Για όσες ειδικότητες προαπαιτείται άσκηση πάνω από δώδεκα μήνες στην Εσωτερική Παθολογία ή Χειρουργική, η άσκηση αυτή μπορεί να γίνεται σε Ε.Μς, που έχουν αναγνωρισθεί ως επαρκείς για την εκπαίδευση ιατρών για δύο τουλάχιστον έτη της κυκλικής εναλλαγής στην ειδικότητα Εσωτερικής Παθολογίας ή Χειρουργικής.

11. Όταν προβλέπεται εκπαίδευση των ειδικευομένων σε επί μέρους γνωστικό αντικείμενο ειδικότητας για διάστημα μέχρι δώδεκα μηνών, τότε η εκπαίδευση αυτή πραγματοποιείται σε Ε.Μ νοσοκομείου το οποίο συμμετέχει στο Ε.Κ για τη χορήγηση της κύριας ειδικότητας.. Ο ειδικευόμενος τοποθετείται ως υπεράριθμος. Κατά την διάρκεια της άσκησης στις Ε.Μ. των επιμέρους γνωστικών

αντικειμένων, οι ειδικευόμενοι συμμετέχουν στο πρόγραμμα εφημερίας της Ε.Μ της κύριας ειδικότητας του ιδίου νοσοκομείου.

12. Καταργούνται όλες οι κατηγορίες υπεραρίθμων ειδικευομένων, πλην εκείνης των Ενόπλων Δυνάμεων και των διακρατικών συμφωνιών.

13. Ο συνολικός αριθμός θέσεων ειδίκευσης καθορίζεται από

- τις ανάγκες του πληθυσμού για ιατρούς κάθε ειδικότητας, όπως αυτές ορίζονται από τα διεθνώς αποδεκτά δεδομένα και τον υγειονομικό χάρτη της χώρας
- τις δυνατότητες των Ε.Κ για επαρκή πρακτική εκπαίδευση
- την ευθεία συνάρτηση με τον αριθμό των φοιτητών ιατρικής στα ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα. Στην πρώτη εφαρμογή λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των φοιτητών των Ελληνικών Ιατρικών Σχολών που ήσαν εγγεγραμμένοι στο δεύτερο έτος πέντε έτη πριν (πχ το 2008 για το 2013)
- τις υφιστάμενες ανάγκες ώστε να εξασφαλισθεί η παραγωγή σταθερού αριθμού Γενικών Ιατρών, η αύξηση της παραγωγής Ιατροδικαστών, Ιατρών Εργασίας, Ιατρών Κοινωνικής Ιατρικής και η ενίσχυση της παραγωγής Ιατρών Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης, Παθολόγων Ογκολόγων και Ακτινοθεραπευτών Ογκολόγων.

Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από γνώμη της αντίστοιχης ΕΕΙΕ και εισήγηση του ΙνστΕΣΥΕ εγκρίνεται ο κανονισμός λειτουργίας των Ε.Κ και το εκπαιδευτικό τους πρόγραμμα, ορίζονται τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις των εκπαιδευτών και των ειδικευομένων καθώς και ο αριθμός των ειδικευομένων σε κάθε Ε.Κ και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

14. Οι κενές θέσεις κάθε Ε.Κ ανακοινώνονται κάθε Δεκέμβριο και Ιούνιο. Οι νέοι διορισμοί ειδικευομένων στα Ε.Κ πραγματοποιούνται κάθε Ιανουάριο και Ιούλιο.

15. Οι ειδικευόμενοι ιατροί που υπηρετούν σε υφιστάμενες Ε.Μ κατά τη δημοσίευση του νόμου συνεχίζουν να υπηρετούν σε αυτές μέχρι την ολοκλήρωση του ισχύοντος προβλεπομένου χρόνου εκπαίδευσης.

Εντάσσονται πλήρως στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Ε.Κ ως προς την θεωρητική κατάρτιση και με ευθύνη του Συντονιστή Εκπαίδευσης καταβάλλεται προσπάθεια κάλυψης του μεγαλύτερου δυνατού τμήματος της πρακτικής εξάσκησης τους.

Όσοι ειδικευόμενοι υπηρετούν σε Ε.Μ που θα αξιολογηθούν ως ανεπαρκείς, μετατίθενται με ισοκατανομή σε άλλες Ε.Μ του ιδίου ή άλλων Ε.Κ της ίδιας ΔΥΠΕ.

Άρθρο 5
Έναρξη εκπαίδευσης για τη λήψη ειδικότητας

1. Οι θέσεις εκπαίδευσης στις ειδικότητες του άρθρου 3 του νόμου αυτού καταλαμβάνονται:

α. με βάση το υφιστάμενο σύστημα πινάκων σειράς προτεραιότητας(λίστα) και

β. τουλάχιστον ένα έτος μετά την ψήφιση του νόμου, μετά από πανελλαδικές εξετάσεις

2. Οι υφιστάμενοι πίνακες μεταφέρονται κατά απόλυτη χρονική προτεραιότητα από τις υφιστάμενες Ε.Μ στα αντίστοιχα Ε.Κ των Νοσοκομείων.

3. Κατά την έναρξη εφαρμογής του Νόμου οι θέσεις που κενώνονται , με έναρξη το τελευταίο εξάμηνο πριν την διοργάνωση των πρώτων πανελλαδικών εξετάσεων, διατίθενται στα δύο συστήματα με την εξής ακολουθία:

Η 1η στη λίστα

Η 2η στις εξετάσεις

Η 3η στη λίστα

Η 4η και 5η στις εξετάσεις

Η 6η στη λίστα

Η 7η, 8η, 9η στις εξετάσεις

Η 10η στη λίστα

Η 11η,12η,13η,14η στις εξετάσεις

Η 15η στη λίστα

Από την 16η θέση και μετά ακολουθείται η ίδια αναλογία 4 θέσεων για εξετάσεις και 1 για τη λίστα.

4. Σε κάθε Ε.Κ το σύστημα της λίστας παύει με την πρώτη συμπλήρωση όλων των θέσεών του.

5. Οι υποψήφιοι μετά την πρώτη κατάρτιση των πινάκων προτεραιότητας όλων των ΕΚ ή μετά συμπλήρωση των θέσεων ενός Ε.Κ μπορούν να ζητήσουν τη διαγραφή τους και να εγγραφούν σε άλλη λίστα ενός Ε.Κ της ίδιας ή άλλης ειδικότητας.

6. Δικαίωμα συμμετοχής στις πανελλαδικές εξετάσεις έχουν οι κάτοχοι άδειας άσκησης ιατρικού επαγγέλματος στην Ελλάδα. Η συμμετοχή σε αυτές δεν αποκλείει την κατάληψη θέσεως με βάση το σύστημα της λίστας.

7. Οι πανελλαδικές εξετάσεις διεξάγονται ως ακολούθως:

7.1. Είναι γραπτές και πραγματοποιούνται δύο φορές το χρόνο κατά τους μήνες Απρίλιο και Νοέμβριο, μετά από προκήρυξη του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Οι υποψηφιότητες κατατίθενται έως 1 μήνα πριν την ημερομηνία διεξαγωγής.

7.2. Η εξεταστέα ύλη βασίζεται σε εκείνη, που προβλέπεται από τα οικεία αναλυτικά προγράμματα των Ιατρικών Σχολών της χώρας. Αφορά δε 25%

προκλινικά και 75% κλινικά αντικείμενα,(εκ των οποίων 50% πτυχιακά και 25% προπτυχιακά).

7.3. Διενεργούνται με το σύστημα των ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής σε τετράδιο ειδικού τύπου με αδιαφανές κάλυμμα (αυτοκόλλητο), που καλύπτει τα στοιχεία ταυτότητας των υποψηφίων.

7.4. Η βαθμολόγηση του γραπτού δοκιμίου γίνεται σε κλίμακα από μηδέν (0), ως ο χαμηλότερος βαθμός, έως και εκατό (100), ως ο υψηλότερος βαθμός. Δεν ισχύει βάση επιτυχίας.

7.5 Οι υποψήφιοι που είναι εγγεγραμμένοι σε λίστες των υφισταμένων Ε.Μ της κύριας ειδικότητας κατά την πρώτη ημέρα υποβολής υποψηφιοτήτων για την πρώτη εφαρμογή του συστήματος των Πανελλαδικών εξετάσεων ,όποτε συμμετέχουν σε αυτές, πριμοδοτούνται με 1 μόριο για κάθε εξάμηνο αποδεδειγμένης αναμονής με μέγιστο τα 10. Πέραν του χρόνου των πέντε ετών η πριμοδότηση δεν αυξάνει και ούτε ισχύει για τις νέες εγγραφές.

7.6 Οι υποψήφιοι στις πανελλήνιες εξετάσεις έχουν το δικαίωμα να δηλώσουν κατά προτεραιότητα όλες τις διαθέσιμες θέσεις των Ε.Κ μέχρι σε 5 διαφορετικές από τις κύριες ειδικότητες. Η δήλωση πραγματοποιείται εντός 5 ημερών από την έκδοση των αποτελεσμάτων

7.7 Οι θέσεις πληρούνται από την βαθμολογική κατάταξη των υποψηφίων. Ο υποψήφιος που συγκεντρώνει την υψηλότερη βαθμολογία καταλαμβάνει τη θέση της πρώτης προτίμησής του. Επί ισοβάθμησης δύο ή περισσότερων υποψηφίων ενός Ε.Κ στην κατάταξη συνυπολογίζεται η σειρά προτίμησης με την οποία δήλωσε ο κάθε υποψήφιος το συγκεκριμένο κέντρο. Επί νέας ισοβαθμίας διορίζονται όλοι και αναστέλλεται η προκήρυξη των ισαρίθμων επόμενων κενών θέσεων του κέντρου.

7.8 Παραίτηση επιτυχόντος από τη θέση διορισμού καταλείπει τη θέση κενή. Κάθε παραίτηση από θέση ειδικευόμενου ιατρού πριν το διορισμό του αποκλείει τη συμμετοχή του στις επόμενες πανελλήνιες εξετάσεις. Σε παραίτηση μετά το διορισμό συνεπάγεται την αφαίρεση του δικαιώματος στον παραιτηθέντα της έμμισθης υπηρεσίας σε άλλη θέση για όσο χρονικό διάστημα υπηρέτησε στην θέση από την οποία παραιτήθηκε.

8. Ειδικά για τους ειδικευόμενους που έχουν ολοκληρώσει ή εκπαιδεύονται κατά τη δημοσίευση του παρόντος στη πρώτη φάση της ειδικότητάς τους σε Ε.Μ που δεν παρέχει πλήρη ειδικότητα ή σε προκαταρκτική εκπαίδευση σε άλλη ειδικότητα και ο διορισμός τους δεν ήταν ενιαίος, παρέχονται οι εξής δυνατότητες για το υπόλοιπο της εκπαίδευσής τους.

8.1 Συμμετοχής στις εξετάσεις με πριμοδότηση το άθροισμα του χρόνου της αναμονής στις δύο φάσεις και τον χρόνο υπηρεσίας.

8.2 Της εγγραφής τους σε όσες λίστες αναμονής Ε.Κ επιθυμούν της ειδικότητας που αρχικά επέλεξαν με χρονική προτεραιότητα την αναμονή στη δεύτερη φάση ειδίκευσης.

Άρθρο 6

Οργάνωση Πανελλαδικών Εξετάσεων

1. Στο ΥΓΚΑ συνιστάται υπηρεσία οργάνωσης Πανελλαδικών Εξετάσεων. Στις αρμοδιότητές της υπάγονται
  - η καταγραφή και δημοσιοποίηση των Ε.Κ και των θέσεων τους
  - η καταγραφή και η δημοσιοποίηση των κενών θέσεων ειδίκευσης των Ε.Κ
  - η γραμματειακή υποστήριξη των επιτροπών εξετάσεων
  - η ανάρτηση του πίνακα επιτυχόντων
  - η διανομή των μηχανογραφικών δελτίων και άλλων σχετικών εντύπων.
  - τα έγγραφα των διοριστέων.

Η υπηρεσία του ΥΓΚΑ συνεργάζεται με την αντίστοιχη υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας. Ως υποδομή και λογισμικό των εξετάσεων ζητείται η συνδρομή του . Επί αδυναμίας ανάληψης των εξετάσεων από το Υπουργείο Παιδείας δημιουργείται όμοιο σύστημα υποδομών , λογισμικού και ασφάλειας από το ΥΓΚΑ και αναλαμβάνεται η διοργάνωση από την υπηρεσία οργάνωσης Πανελλαδικών Εξετάσεων.

2. Σε κάθε ΔΥΠΕ δημιουργείται γραφείο εξυπηρέτησης Πανελλαδικών Εξετάσεων.
3. Οι υποψηφιότητες κατατίθενται στις έδρες των ΔΥΠΕ. Καταβάλλεται συμβολικό παράβολο.

1. Οι πανελλαδικές εξετάσεις για την έναρξη ειδικότητας διεξάγονται σε «Εξεταστικά Κέντρα» (Εξ.Κ.), στις έδρες των ΔΥΠΕ

2. Για τη διεξαγωγή και ολοκλήρωση των διαδικασιών των πανελληνίων εξετάσεων συγκροτούνται τα παρακάτω όργανα:

- α. Επιτροπή καθορισμού εξεταστέας ύλης. (ΕΚΕΥ)
- β. Επιτροπή Πανελλαδικών Εξετάσεων Ιατρικών Ειδικοτήτων (Ε.Π.Ε.Ι.Ε.)
- γ. Επιτροπές Εξεταστικών Κέντρων (Ε.Εξ.Κ.)
- δ. Ομάδες Βαθμολόγησης (Ο.Β.)

Η ΕΚΕΥ συγκροτείται από τον πρόεδρο του ΙνστΕΣΕΥΕ που προεδρεύει , έναν εκπρόσωπο της ΣυνΙΕ και 9 Καθηγητές ή Αναπλ. Καθηγητές των Ιατρικών Σχολών που ορίζονται από αυτές (2 του ΕΚΠΑ, 2 του ΑΠΘ και από 1 από τις άλλες 5). Η ΕΚΕΥ ορίζει τις θεματικές ενότητες της ύλης. Η θητεία της είναι πενταετής. Η ΕΚΕΥ επανεξετάζει την ύλη το πολύ κάθε τρία έτη . Η ΕΚΕΥ μπορεί να ορίζει μια ή περισσότερες θεματικές ενότητες με αυξημένο συντελεστή βαθμολόγησης των αντιστοίχων θεμάτων των εξετάσεων για όσες ομάδες ειδικοτήτων ή μεμονωμένες ειδικότητες κρίνει. Στην περίπτωση αυτή μειώνεται αντιστοίχως η βαθμολογία από άλλες θεματικές ενότητες ώστε να διατηρείται η 100βάθμιος κλίμακα βαθμολογίας.

Η «Ε.Π.Ε.Ι.Ε.» αποτελείται από:

- α. Από ένα ΓΤ του ΥΓΚΑ, ως πρόεδρο , αναπληρούμενο από άλλον ΓΤ του ΥΓΚΑ
- β. Από τους Προέδρους του Ινστ. ΕΣΕΥΕ, του ΠΙΣ και της ΣυνΙΕ, με τους αναπληρωτές τους

γ. Από τον προϊστάμενο της υπηρεσίας εξετάσεων, με αναπληρωτή του.

δ. Από 7 Καθηγητές ή Αναπλ. Καθηγητές ή Συντ. Διευθυντές ΕΣΥ Ε.Μων που εκπαιδεύονται φοιτητές και είναι Συντονιστές Εκπαίδευσης για κάθε μια από τις ενότητες που ορίζει η ΕΚΕΥ, οι οποίοι προτείνουν τα θέματα των εξετάσεων. Επιλέγονται από τον Υπ ΥΓΚΑ με τριετή θητεία μετά από προτάσεις των Ιατρικών Σχολών και της ΣυνΙΕ.

Η επιλογή των θεμάτων των εξετάσεων γίνεται με επιλογή της ομάδας των 7 κάθε ενότητας. Ένα από τα μέλη κάθε 7μελούς ομάδας δια κληρώσεως που διεξάγουν 48 ώρες πριν οι υπόλοιποι μετέχοντες στην ΕΕΠΙΕ (των σημείων α,β,γ) συμμετέχει στη σύνθεση της ΕΕΠΙΕ για την συγκεκριμένη εξεταστική περίοδο. Η τελική επιλογή των θεμάτων γίνεται από την ολομέλεια της ΕΕΠΙΕ την παραμονή της εξέτασης και ολοκληρώνεται 2 ώρες πριν την έναρξή της.

Η Ε.Π.Ε.Ι.Ε. »:

α. έχει τη γενική ευθύνη για την κανονική και αδιάβλητη διεξαγωγή των πανελλαδικών εξετάσεων. Ορίζει τον αριθμό των θεμάτων και το χρόνο διάρκειας της εξέτασης.

β. εποπτεύει και κατευθύνει στο έργο τους όλες τις λοιπές επιτροπές και τα άλλα αρμόδια όργανα, παρέχοντας τις αναγκαίες οδηγίες

γ. αντιμετωπίζει κάθε αναφερόμενο ζήτημα γενικού ή ειδικού χαρακτήρα

δ. παρατείνει, αν κρίνει σκόπιμο, τη διάρκεια εξέτασης

ε. μεριμνά για τη μεταβίβαση των θεμάτων

στ. εποπτεύει και παίρνει, κατά την κρίση της, κάθε μέτρο για την απρόσκοπτη και ομαλή διεξαγωγή των εξετάσεων, μέχρι την ανακοίνωση της βαθμολογίας και της βαθμολογικής κατάταξης των εξετασθέντων.

ζ. συγκροτεί τις «ΟΒ», ο αριθμός των μελών των οποίων καθορίζεται με βάση τον αριθμό των γραπτών δοκιμίων, που πρόκειται να βαθμολογηθούν. Μέλη των ΟΒ είναι εκπαιδευμένοι υπάλληλοι του ΥΓΚΑ ή των ΔΥΠΕ. Έδρες των ΟΒ είναι το ΥΓΚΑ και οι έδρες των 1^η, 2^η, 3^η, 4^η ΔΥΠΕ.

Η «Ε.Εξ.Κ.», που λειτουργεί σε κάθε Εξ.Κ ορίζεται από τον Διοικητή της ΔΥΠΕ και αποτελείται από:

α. ένα αναπληρωτή διοικητή οικίας ΔΥΠΕ, αναπληρούμενο από έτερο, ως πρόεδρο

β. Δυο Συντονιστές Εκπαίδευσης Ε.Κ εκ των οικείων ΔΥΠΕ

γ. Δύο υπαλλήλους της ΔΥΠΕ με βαθμό προϊσταμένου ή Διευθυντή

Κάθε «Ε.Εξ.Κ.» έχει ως έργο:

α. τη διοργάνωση, το συντονισμό και γενικά την ομαλή λειτουργία του «Ε.Κ.»

β. τον ορισμό των Εποπτών Εξετάσεων (Ε.Ε.), από Εκπαιδευτές και υπαλλήλους της

ΔΥΠΕ.

γ. την κατανομή των εξεταζομένων στις αίθουσες του «Ε.Εξ.Κ.»

δ. τον έλεγχο της ταυτότητας των εξεταζομένων στο «Ε.Εξ.Κ.»

ε. την καταγραφή των υποψηφίων, που απουσιάζουν από τις εξετάσεις

στ. την ανακοίνωση των θεμάτων στους εξεταζομένους κατά την καθορισμένη ώρα και την επιτήρηση των διαγωνιζομένων

ζ. την επιβολή των προβλεπομένων στο άρθρο 5 του νόμου αυτού πειθαρχικών κυρώσεων

η. τη συγκέντρωση, ταξινόμηση και αποστολή των γραπτών δοκιμίων στις «Ο.Β.»

θ. τη λήψη κάθε μέτρου, που κατά την κρίση της, εξασφαλίζει την κανονική και αδιάβλητη διεξαγωγή των εξετάσεων.

Η βαθμολόγηση των γραπτών είναι τεχνική με σάρωση των επιλογών απαντήσεων των υποψηφίων. Η αποκάλυψη των ονομάτων γίνεται ενώπιον της Ε.Εξ.Κ

Στην «Ε.Π.Ε.Ι.Ε.», και την Ο.Β.» ή τη Γραμματεία τους δεν μπορεί να μετέχει όποιος έχει σύζυγο ή άλλο πρόσωπο, που συνδέεται μαζί του με σχέση συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και τρίτου βαθμού και συμμετέχει στις προκείμενες πανελλήνιες εξετάσεις.

Στην «Ε.Εξ.Κ.» ή τη Γραμματεία της δεν μπορεί να μετέχει όποιος έχει σύζυγο ή άλλο πρόσωπο, που συνδέεται μαζί του με σχέση συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και τρίτου βαθμού και εξετάζεται στο οικείο Ε.Κ.

Με μία ή περισσότερες αποφάσεις του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ορίζεται κάθε περαιτέρω αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου για την διαφανή και ομαλή διεξαγωγή της εξέτασης.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται το ύψος της αμοιβής των Προέδρων, των μελών και των αναπληρωτών τους, καθώς και των γραμματέων και των βοηθών τους, των επιτηρητών, των βαθμολογητών και των υπαλλήλων των πιο πάνω οργάνων και επιτροπών.

Άρθρο 7 **Πειθαρχικές κυρώσεις**

1. Οι υποψήφιοι κατά τις πανελλαδικές εξετάσεις για την έναρξη ειδικότητας έχουν την υποχρέωση της έντιμης, ορθής ακαδημαϊκής συμπεριφοράς, πειθαρχίας και δεοντολογίας, καθώς και της πιστής τήρησης των υποδείξεων και των συστάσεων όλων των οργάνων διεξαγωγής των πανελληνίων εξετάσεων.

2. Ο υποψήφιος, που δολιεύεται με οποιονδήποτε τρόπο τις εξετάσεις ή εμποδίζει με ανυπακοή ή αταξία την ομαλή διεξαγωγή τους, μπορεί, ανάλογα με τη σοβαρότητα του παραπτώματος, να αποκλεισθεί από την εξέταση και να βαθμολογηθεί με βαθμό ένα, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση της «Ε.Ε.Κ.» μετά από ακρόαση του υποψηφίου.

3. Ο υποψήφιος, που αποκλείεται από τις εξετάσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, οφείλει να παραδώσει αμέσως το γραπτό δοκίμιό του. Η «Ε.Εξ.Κ.» σημειώνει το πειθαρχικό παράπτωμα και ο υποψήφιος απομακρύνεται αμέσως από την αίθουσα.

4. Ο υποψήφιος, που έχει μαζί του σημειώσεις σχετικές με τις εξετάσεις ή αντιγράφει ή αποπειράται να αντιγράψει ή χρησιμοποιεί μέσα υποκλοπής των θεμάτων ή αναγράφει στο γραπτό του απρεπείς εκφράσεις, αισχρολογίες, ύβρεις ή ζωγραφίζει απρεπείς εικόνες ή σχήματα ή συνεργεί στην τέλεση των πράξεων αυτών, αποκλείεται από τις εξετάσεις με αιτιολογημένη απόφαση της «Ε.Εξ.Κ.» μετά από ακρόασή του και βαθμολογείται με βαθμό ένα. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως. Σε περίπτωση που η αναγραφή πάνω στο γραπτό δοκίμιο απρεπών εκφράσεων,

αισχρολογιών και ύβρεων ή η αποτύπωση απρεπών εικόνων ή σχημάτων διαπιστωθεί κατά τη βαθμολόγηση του γραπτού δοκιμίου, το δοκίμιο βαθμολογείται με βαθμό ένα, μετά από ακρόαση του υποψηφίου.

5. Σε κάθε περίπτωση πειθαρχικού παραπτώματος, η οικεία «Ε.Ε.Κ.», αφού συντάξει σχετικό πρακτικό, σημειώνει το βαθμό ένα στο στέλεχος και στο απόκομμα του εξωφύλλου του γραπτού δοκιμίου, στο ειδικό πλαίσιο του βαθμολογητή.

Άρθρο 8 **Ποινικές κυρώσεις**

1. Ο υποψήφιος ή τρίτος που χρησιμοποιεί ή αποπειράται να χρησιμοποιήσει ή παράσχει οποιαδήποτε συνδρομή στην υποκλοπή των ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής, καθώς και στη χρήση μέσων υποκλοπής των ερωτήσεων αυτών και μέσων μετάδοσης με οποιονδήποτε τρόπο των ερωτήσεων αυτών και των απαντήσεών τους, ανεξάρτητα από την ορθότητά τους, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους.

2. Αν ο υπαίτιος είναι μέλος των οργάνων του άρθρου 4 του νόμου αυτού ή της γραμματείας των οργάνων αυτών και συνδράμει σε μία ή και σε όλες από τις πράξεις ή απόπειρες πράξεων της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται με ποινή κάθειρξης τουλάχιστον δύο ετών.

Άρθρο 9 **Βιβλιάριο Εκπαίδευσης Ειδικευομένου**

1. Από την ψήφιση του νόμου, καθιερώνεται και εισάγεται το «Βιβλιάριο Εκπαίδευσης» του ειδικευομένου, στο οποίο καταγράφεται το περιεχόμενο της εκπαίδευσής του, η απόδοση και η πρόοδός του, καθώς και η αντίστοιχη δραστηριότητα των εκπαιδευτών του. Σε κάθε περίπτωση, στο «Βιβλιάριο Εκπαίδευσης» γίνεται λεπτομερής καταγραφή των χειρουργικών και παρεμβατικών πράξεων, που ο ειδικευόμενος εκτέλεσε κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής του.

2. Η τήρηση του «Βιβλιαρίου Εκπαίδευσης» είναι υποχρεωτική και αποτελεί προϋπόθεση για την αναγνώριση ή τη συνέχιση της λειτουργίας του ΕΚ και των Ε.Μ.

3. Η αρμοδιότητα της εποπτείας και του έλεγχου των «Βιβλιαρίων Εκπαίδευσης» ανήκει στον Συντ. Εκπαίδευσης και τους Αναπληρωτές του.

4. Ο ειδικευόμενος ιατρός δικαιούται να λαμβάνει γνώση των σχολίων, που εγγράφονται στο «Βιβλιάριο Εκπαίδευσης» και να διατυπώνει έγγραφες παρατηρήσεις, οι οποίες φυλάσσονται σε ειδικό αρχείο, που τηρείται στο Ε.Κ και καταχωρούνται σε περίληψη στο «Βιβλιάριο Εκπαίδευσης».

5. Με απόφαση του Ινστ ΕΣΕΥ μετά από εισήγηση της αντίστοιχης ΕΕΙΕ καθορίζεται ο τύπος και το ακριβές περιεχόμενο του «Βιβλιαρίου Εκπαίδευσης» για κάθε ειδικότητα. Επίσης, με αυτήν την απόφαση καθορίζεται ο τρόπος συμπλήρωσης αυτού, καταχώρησης των κρίσεων των εκπαιδευτών, των παρατηρήσεων των ειδικευομένων, των τελικών κρίσεων της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής και ρυθμίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

6. Με αιτιολογημένη, για σοβαρούς λόγους και ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου Εκπαίδευσης που λαμβάνεται πριν το ήμισυ του συνολικού χρόνου εκπαίδευσης είναι δυνατόν να συσταθεί σε ειδικευόμενο η αλλαγή ειδικότητας. Επί ενστάσεώς του μπορεί και πάλι ομόφωνα να αποφασισθεί η διακοπή της εκπαίδευσης του

ειδικευόμενου. Σε αυτή την περίπτωση, επί καταλήψεως νέας θέσης σε άλλη ειδικότητα από τον ειδικευόμενο αυτή είναι εξ αρχής έμμισθη.

Άρθρο 10 **Απονομή της ιατρικής ειδικότητας**

1. Ο τίτλος της ιατρικής ειδικότητας απονέμεται με απόφαση της οικείας ΕΕΙΕ μετά τη συμπλήρωση του χρόνου εκπαίδευσης του ειδικευόμενου και επιτυχή συμμετοχή σε προφορικές εξετάσεις, που διεξάγονται τρεις φορές το χρόνο, κατά τους μήνες Φεβρουάριο, Ιούνιο και Οκτώβριο, στην έδρα των 1^{ης} -2^{ης} Υ.ΠΕ με τη συμμετοχή αποφοίτωντων Ε.Κ της 1^{ης}, 2^{ης}, 6^{ης} και 7^{ης} Υ.ΠΕ και στην έδρα της 3^{ης}-4^{ης} ΔΥ.ΠΕ. με τη συμμετοχή αποφοίτων των Ε.Κ και της 3ης, 4^{ης} και 5^{ης} Υ.ΠΕ.

2. Οι ΕΕΙΕ μπορούν να επιλέξουν και γραπτές εξετάσεις οι οποίες προηγούνται των προφορικών και γίνονται με το σύστημα των ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής από όλο το φάσμα του γνωστικού αντικείμενου της αντίστοιχης ειδικότητας. Η επιτυχία στις γραπτές εξετάσεις είναι προϋπόθεση για τη συμμετοχή στις προφορικές..

3. Με απόφαση του Ινστ ΕΣΕΥΕ, μετά από σύμφωνη γνώμη της αντίστοιχης ΕΕΙΕ συνιστώνται δύο ειδικές τριμελείς επιτροπές εξετάσεων για κάθε ειδικότητα με έδρες την Αθήνα και την Θεσσαλονίκη, η οποία αποτελείται από ένα ή δύο Συντονιστές Εκπαίδευσης Συντονιστές Διευθυντές Ε.Μ Ε.Σ.Υ. και ένα μέλος ΔΕΠ των Ιατρικών Σχολών των περιοχών των αντιστοιχών ΥΠΕ με βαθμό Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή της ίδιας ειδικότητας **πλην Γενικής Ιατρικής**. Τα μέλη ορίζονται με τους αναπληρωτές τους. Οι εξετάσεις αυτές διενεργούνται στην έδρα «Εξ.Κ.» που θα ορίζει η επιτροπή.

4. Η βαθμολογία της επιτροπής (Καλώς, Λίαν Καλώς, Άριστα) αποτελεί την τελική αξιολόγηση του υποψηφίου. Για τη διαμόρφωσή της λαμβάνονται υπόψη: α) οι γραπτές εξετάσεις, β) οι προφορικές εξετάσεις και γ) οι καταχωρήσεις και οι παρατηρήσεις στο «Βιβλιόριο Εκπαίδευσης».

5. Όσοι υποψήφιοι δεν πέτυχαν στις εξετάσεις έχουν το δικαίωμα να προσέλθουν σε επόμενες εξετάσεις. Όσοι έχουν αποτύχει για τρίτη φορά, προκειμένου να προσέλθουν εκ νέου σε εξετάσεις, υποχρεούνται να επαναλάβουν την εκπαίδευσή τους για έξι μήνες και επανατοποθετούνται ως άμισθοι υπεράριθμοι σε Ε.Κ, μετά από αίτησή τους που υποβάλλεται στην έδρα της Δ.Υ.ΠΕ., όπου εκπαιδεύτηκαν τον τελευταίο χρόνο της κύριας ειδικότητας.

6. Οι ειδικευόμενοι που υπηρετούν σε Ε.Μ κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου εξετάζονται από τις επιτροπές και με τη διαδικασία των παρ. 3 και την επόμενη εξεταστική περίοδο από τη σύσταση των επιτροπών της παρ. 3

Άρθρο 11 **Συνεχιζόμενη ιατρική εκπαίδευση και Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Ανάπτυξη**

Ο ειδικευμένος ιατρός έχει ηθική και επαγγελματική υποχρέωση συνεχούς επιστημονικής ενημέρωσης, διεύρυνσης της επιστημονικής γνώσης του και των τεχνικών δεξιοτήτων του και παρακολούθησης των εξελίξεων που αφορούν στην επιστήμη και την ειδικότητά του. Η «Συνεχιζόμενη Ιατρική Εκπαίδευση και η Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Ανάπτυξη» (Σ.Ι.Ε.-Σ.Ε.Α) περιλαμβάνει ατομικές ή συλλογικές επιστημονικές δραστηριότητες, και, ιδίως, την παρακολούθηση ετήσιων προγραμμάτων «Σ.Ι.Ε_Σ.Ε.Α.», σεμιναρίων και συνεδρίων σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο και τη δημοσίευση άρθρων και εργασιών σε επιστημονικά

περιοδικά. Το σύνολο των δραστηριοτήτων της «Σ.Ι.Ε.-Σ.Ε.Α» πρέπει να εξασφαλίζει ευκαιρίες ενημέρωσης όλων των ειδικευμένων ιατρών της χώρας.

Τα προγράμματα «Σ.Ι.Ε.-Σ.Ε.Α.» είναι ειδικά ή πολυθεματικά, καλύπτουν ευρύ φάσμα των ενδιαφερόντων των ιατρών καθώς και όλο το πεδίο γνώσεων της κάθε ειδικότητας και περιλαμβάνουν θεωρητική και πρακτική κλινική εκπαίδευση.

Τα προγράμματα «Σ.Ι.Ε.-Σ.Ε.Α.» καταρτίζονται από τις επιστημονικές εταιρείες των ειδικοτήτων του άρθρου 3 του νόμου αυτού. Εξειδικευμένα, διαιτηρικά και διεπιστημονικά προγράμματα ΣΙΕ-ΣΑΕ μπορούν να καταρτίζονται από τις Ιατρικές Σχολές των Πανεπιστημίων της χώρας, τα Νοσοκομεία και άλλους οργανωτές τέτοιων προγραμμάτων. Με ευθύνη του ΙνστΕΕΥΕ καταρτίζονται καταστάσεις συνεδρίων, σεμιναρίων και συμποσίων κάθε ειδικότητας ή εξειδικευμένα, διαιτηρικά και διεπιστημονικά, που πραγματοποιούνται σε εθνικό επίπεδο και διεθνώς. Τα προγράμματα «Σ.Ι.Ε.-Σ.Ε.Α.» υποβάλλονται στο ΙνστΕΕΥΕ προκειμένου να αξιολογηθεί κάθε προτεινόμενη δραστηριότητα και να συμπεριληφθεί σε ενιαίο πρόγραμμα ..

Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από εισήγηση των ΕΕΙΕ στο ΙνστΕΕΥΕ και έκφρασης γνώμης αυτού περιγράφονται οι δραστηριότητες της «Σ.Ι.Ε.-Σ.Ε.Α», καθορίζονται τα κριτήρια της αξιολόγησης τους και τις κατατάσσει σε βαθμολογική κλίμακα, βάσει της οποίας χορηγείται συγκεκριμένη βαθμολογία (μόρια) στους ιατρούς, που συμμετέχουν στις δραστηριότητες αυτές.

Αρμόδια για τη χορήγηση βεβαίωσης παρακολούθησης των δραστηριοτήτων της «Σ.Ι.Ε.-Σ.Ε.Α» είναι ο αντίστοιχος φορέας διοργάνωσης εφ' όσον είναι πιστοποιημένος στο ΙνστΕΕΥΕ.

Το ελάχιστο σύνολο των εκπαιδευτικών ωρών (μορίων), που πρέπει να συγκεντρώσει ο κάθε ειδικευμένος ιατρός, σε διάστημα 5 ετών είναι 250. Συγκέντρωση πέραν των 150 ωρών ετησίως δεν αξιολογείται.

Κάθε ειδικός ιατρός καταθέτει ηλεκτρονικά, ή ταχυδρομικά ή αυτοπροσώπως τις επιμέρους βεβαιώσεις στην οικεία ΕΕΙΕ με συχνότητα από 1 έως 4 έτη.

Η συγκέντρωση 250 εκπαιδευτικών ωρών (μορίων) σε 5 έτη είναι προαιρετική τα τέσσερα πρώτα έτη εφαρμογής του παρόντος Νόμου και υποχρεωτική εντεύθεν.

Η ΕΕΙΕ εκδίδει βεβαίωση επαρκούς εκπαίδευσης του ιατρού. Η βεβαίωση αυτή συνεκτιμάται τα πρώτα 4 έτη από τη ψήφιση του παρόντος και είναι υποχρεωτική κατόπιν, για την κατάληψη θέσης σε δημόσιο φορέα ή σύναψη σύμβασης με ασφαλιστικό οργανισμό και αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη διατήρηση τέτοιας θέσης ή σύμβασης και για τις κρίσεις αξιολόγησης του ΕΣΥ.

Για τη συγκέντρωση των αναγκαίων εκπαιδευτικών ωρών από τους ειδικευμένους μισθωτούς ιατρούς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα χορηγείται άδεια με αποδοχές.

Άρθρο 12
Καταργούμενες – Μεταβατικές διατάξεις

Με την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 20 του νόμου 2519/97 (ΦΕΚ 165 Α'), της παρ. 2 του άρθρου 17 του νόμου 3172/2003 (ΦΕΚ 197 Α'), των υποπαραγράφων 2 και 3 της παρ. 3 του άρθρου 29 του νόμου 3209/2003 (ΦΕΚ 304 Α') καθώς και το προεδρικό διάταγμα 415/94 «περί του χρόνου ειδίκευσης γιατρών για την απόκτηση ειδικότητας» (ΦΕΚ 236 Α') με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου.

Οι διατάξεις του προεδρικού διατάγματος 415/1994 συνεχίζουν να ισχύουν μόνο για τους γιατρούς που ειδικεύονται κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού, εκτός αν οι ίδιοι επιθυμούν να υπαχθούν στις διατάξεις του νόμου αυτού, οπότε εντός εξαμήνου από τη δημοσίευσή του υποβάλλουν αίτηση στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.